

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

N:r 49 (728).

LÖRDAGEN DEN 8 DECEMBER 1900.

13:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 5:— IDUNS PRAKTUPPLAGA > 7:50 IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÄNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
---	--	--	--	---

H. K. H. PRINS GUSTAF ADOLF.

EN FURSTLIG STUDENT.

PRINS GUSTAF ADOLF, kronprinsens äldste son, har i dessa dagar eröfrat den hvita mössan, i det han aflagt sin maturitetsexamen.

Student! Det lilla ordet har en alldeles särskild klang, ty det innebär så oändligt mycket. Det susar vårluft däri och det upp-ullar så många stolta framtidssyner för den unge mannen, hvilken under den hvita mössans tecken träder ut i lifvet med vackra föresatser och entusiasmens eld i sinnet.

När en ung furste, hvilken en gång i framtiden skall bära regentens krona, aflägger sin studentexamen, väckas förvisso ock i hans bröst vackra föresatser till lif, och han ser förhoppningsfullt framåt mot de höga mål, åt hvilkas ernående han nu går att viga sin personlighet. Men äfven tvänne nationers tankar följa honom därvid med varma välönskningar för tider, som stunda. —

Som komplement till porträttet hafva vi äfven afbildat den adertonårige furstens lektionsrum i kungl. slottet, inom hvars väggar han till större delen tillägnat sig det kunskaps-mått, som nu berättigar honom till den hvita mössan.

I lektionsrummet finnes — utom välförsedda bokhyllor och den sedvanliga lärdomsapparaten af svarta taflan, kartorna, globen, gymnastik-attiraljen m. m. — flere glasskåp, i hvilka samlingar af olika slag förvaras: bl. a. mineral och bergarter, ty prinsen är en mycket intresserad mineralog.

Äfven paleontologiska och arkeologiska skatter inrymmas i skåpen, skatter, som prinsen själf samlat genom gräfningar än i Tysklands och Sveriges fossilförande jordlager, än bland Tullgarnstraktens fornlämningar.

Examensakten ägde rum å kgl. slottet torsdagen den 6 dennes, i närvaro af konungen, den unge furstens föräldrar, de utsedde censorerna m. fl. inbjudne.

* * *

Med anledning af prins Gustaf Adolfs maturitetsexamen meddela vi här också bilderna af de män, hvilka som *förste lärare* ledt hans undervisning: för de svenska ämnena lektor *Carl Lindman*, för de norska cand. mag. *Fredrik Ording*.

Carl Axel Magnus Lindman är född i Halmstad 1856, där fadern var handlande. Efter i Växjö aflagd mogenhetsexamen, idkade han akademiska

studier i Upsala och nämndes 1884 till docent i botanik. År 1887 blef han lektor i naturalhistoria och fysik vid Norra latinläroverket i Stockholm, amanuens vid Vetenskapsakademien och assistent vid Bergianska trädgården. Sedan 1896 har han som förste lärare ledt hertigarnes af Skåne och Södermanland undervisning. År 1894 ingick han äktenskap med Hedvig Biller. Han har från trycket utgifvit en mängd botaniska skrifter och företagit vidsträckt vetenskapliga resor öfver snart sagdt hela Europa samt, som Regnellsk stipendiat, i Brasilien och Paraguay 1892—94.

Fredrik Christian Wildhagen Ording är född 1870 i Kristiania, där hans fader var skolrektor. Vid universitetet i den norska hufvudstaden aflade han 1889 »examen philosophicum» och 1895 »filologisk ämbetsexamen». Han har under olika perioder varit medlem af studentkårens styrelse, kårens ordförande och ordförande i »Filologiska föreningen». Han har nu anställning vid »Aars og Voss' latin- och realskole» i Kristiania och har vid flere tillfällen uppträdt med offentliga inlägg i pedagogiska spörsmål. I mars 1899 anställdes han som prins Gustaf Adolfs lärare i norska språket, litteraturen och historien. Sedan 1896 är han i äktenskap förenad med Marie Mathilde Birkeland, dotter till riksarkivarien M. Birkeland.

Prinsens öfriga lärare hafva varit: i kristendom hofpredikanten K. Åhfeldt, i historia professor S. J. Boëthius, i tyska kyrkoherden G. F. Sterzel, i franska pastor A. Mohn och dr C. A. W. Ringenson, i engelska Mr. Edward Long, i matematik lektor Ad. johansson. Pianolärare för prinsen är direktör

PRINS GUSTAF ADOLFS LEKTIONSRUM Å KUNGL. SLOTTET I STOCKHOLM. A. BLOMBERG FOTO.

LEKTOR C. LINDMAN.

MAGISTER W. ORDING.

Richard Andersson. Utom de nämnda har nuvarande lektorn i Lule, dr C. Svedelius, haft befattning med prinsens undervisning.

OM SÖMMERSKEFÖRENINGAR.

II.

FÖRF. TILL DEN i det föregående nämnda artikeln »Vi och våra sömmerskor» framkastar också tanken på en sammanslutning af hela landets sömmerskor till en enda stor förening. Realiserandet af denna tanke — hvilken förf. själf anser mycket svår att genomföra — synes oss emellertid knappast vara eftersträfvansvärdt. Oafsedt de svårigheter, som blefve förknippade med styrandet och förvaltandet af en sådan förening, är det mycket problematiskt, om densamma skulle kunna uträtta något för syarbeterskorna såsom korporation. Om en bättre aflöning af sömmerskearbetet i allmänhet, hvilken vore högeligen önskvärd — vi tänka naturligtvis här hufvudsakligen på dem, som arbeta i andras tjänst — kunde åstadkommas genom strejker, vore en sådan sammanslutning af betydelse. Men det är af lätt insedda skäl tydligt, att strejker på detta område skulle vara gagnlösa, ja omöjliga. Det nämnda målet kan nås blott genom den allmänna opinionens påverkande i tal och skrift; men detta kan ske lika bra genom ortsföreningar och genom enskilda, som intressera sig för detta humanitära ändamål.

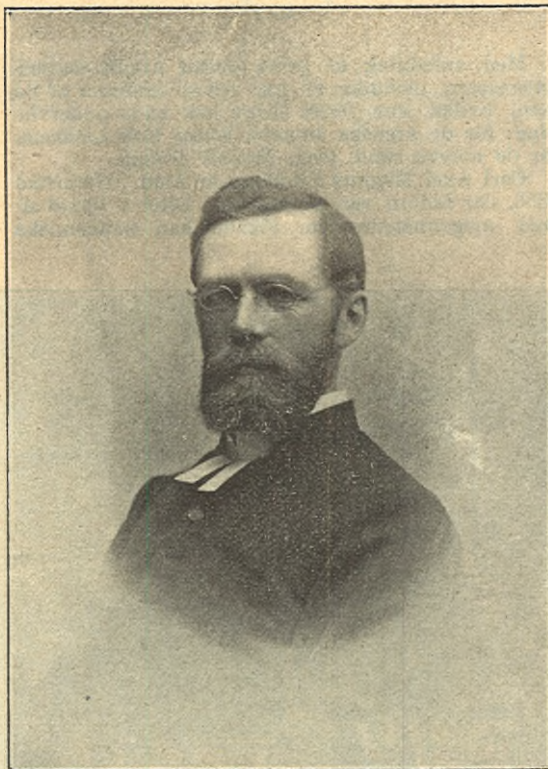
Däremot anse vi det högst önskvärdt, att ortsföreningar af samma slag som den stockholmska bildas i våra större städer. I de mindre — utom där fabriksarbete i större omfattning förekommer inom sömmerskebranchen — torde behovet vara mindre kännbart, enär arbeterskorna där lefva mindre isolerad. Om sådana föreningar komme till stånd mera allmänt, än hittills skett, behöfde tanken på ett samband mellan de olika föreningarna dock ej vara alldeles utesluten. De medlemmar af Stockholms-föreningen, hvilka — för att anföra ett exempel — flytta från staden, förlora naturligtvis sina till föreningen inbetalade afgifter, en olägenhet, som under den gifna förutsättningen skulle i någon mån kunna afhjälpas. Dessa afgifter skulle nämligen, när flyttning skedde till en stad, där en liknande förening funnes, kunna till denna återbetalas — och vice versa — om den flyttande styrkte sig hafva ingått i densamma.

Vid bildandet af sådana ortsföreningar anse vi af synnerlig vikt, att ett par af de för stockholmsföreningen gällande bestämmelserna tagas till efterföljd, i främsta rummet den, att fri medicin och läkarevård erhålles äfven för andra än dem, som

lida af akut sjukdom. De arbeterskor, hvarom här är fråga, äro nämligen i följd af stillasittande lefnadssätt, dålig föda, osunda arbetslokaler m. m., utsatta för många krämpor, hvilka, om de ej i tid motarbetas, lätt urarta till svåra sjukdomar, eller åtminstone åstadkomma minskad arbetsförmåga. Det är naturligt, att sömmerskor i det längsta uppskjuta att rådfråga läkare, då utgiften härför är alltför afskräckande för dem, som lefva för dagen. Vidare bör man äfven söka tillmötesgå behovet af sällskapande och förströelse genom anordnande af samkväm af den art, som ofvan beskrifvits.

Mycket kunde vara att tillägga, men vi stanna här, för att ej bli vidlyftiga, under förhoppning att här gjorda antydningar om hvad som är gjordt och hvad som ytterligare kan göras för lindrande af tillvaroskampens hårdhet, för någon ljusning i framtidsutsikterna och för någon förströelse och omväxling i ett nervslitande arbetes enformighet inom en klass af arbeterskor, för hvilkas lott ju alla hysa en ofta uttalad medkänsla, må begrundas af dem, som på ett eller annat sätt kunna något göra för denna medkänslas omsättande i handling. Sömmerskorna, lämnade åt sig själfva, kunna ej organisera sig till föreningar och sakna dessutom tillgångar för att åstadkomma en verksammare själfhjälp. Det är blott genom lyckligare lottrade samhällsmedlemmars — särskildt kvinnornas — initiativ, verksamma intresse och penningeunderstöd, som något af betydelse kan åstadkommas för ett mål, hvars vikt ingen, som åt saken ägnat någon uppmärksamhet, kan underkänna.

I. H.

BISKOP NILS LÖVGREN.

DEN NYE VÄSTERÅSBISKOPEN.

IFÖRRA NUMRET ny Västeråsböfving, i dag åter ny Västeråsbiskop! Till biskop i Västerås har nämligen i dagarne utnämnts kontraktsprosten och kyrkoherden i Gefle, teol. dr och fil. lic. *Nils Lövgren*.

Den nye Västeråsbiskopen är en jämförelsevis ung man, född i Kila af Karlstads stift den

29 mars 1852. Efter aflagd filosofie licentiatexamen blef han år 1883 lektor i kristendom och grekiska språket vid allmänna läroverket

Ume, och i kristendom och filosofisk propeudeutik i Upsala 1885. Promoverad 1886, utnämndes han redan tre år därefter till kyrkoherde i Gefle, hvilken befattning han allt sedan dess innehaft. Under dessa år har kyrkoherde Lövgren dels blifvit utsedd till kontraktsprost, dels utnämnd till teol. doktor, hvarjämte han år 1893 förordnades till inspektor för högre allmänna läroverket i Gefle. År 1895 utnämndes kontraktsprosten Lövgren till ledamot i andliga ståndet af Nordstjärneorden.

Personligen är biskop Lövgren en älskvärd och välvillig man, med omfattande humanistisk, särskildt filosofisk, bildning.

VÅRA »ARBETANDE SYSTRAR» UTE I SÄLLSKAPSLIFVET.

I.

MED FÖRVÅNING läste jag i sista numret af Idun uppsatsen om den ställning, bildade sjuksköterskor intaga i sällskapslifvet. Jag betviflar ingalunda, att de sällskapskretsar finnas, där man totalt ignorerar, ja, rent af *ser ned* på våra sjuksköterskor, men jag undrar storligen, om ej dessa kretsar redan börjat blifva allt färre och färre, och om man ej numera i allmänhet inser det sanna värdet hos dem, som så helt ägna sitt lif åt de lidande. Nu för tiden, då det snart sagdt blifvit ett *mode* bland s. k. »finare» flickor att blifva sjuksköterskor, ha t. o. m. de, hvilka anse hederligt arbete för »simpelt», låtit sig påverkas af aristokratiska namn, så att de, i stället för att »glömma bort» att presentera en sjuksyster, tvärt om framhålla henne, beundra, beklaga henne, ja, rätt ofta t. o. m. framställa henne som martyr. Hvad beträffar att konversationen endast rör sig »om sjuka, lasarett och operationer», så frågar jag: är det ej så äfven på andra områden? En lärarinna t. ex.! Blir hon ej genast tillfrågad om, hur hon trifs i sin skola, huru många elever hon har, om det ej är »bra tålmodsprövande» att undervisa, o. s. v.

Min tanke är, att sjuksköterskan nu för tiden ej har något att beklaga sig öfver, hvad den sociala ställningen beträffar.

Jag kan anföra ett exempel, hur en af vårt lands mest framstående ädlingar vid en större middag höll tal till *hedersgästen* vid bordet, en rödakors-syster, och tackade henne, med tårar i ögonen, för hvad hon verkat inom hans familj. — Otaliga sådana exempel finnas, som vittna om, att man i allmänhet numera uppskattar en sjuksköterska efter förtjänst.

Allt nog! Sjuksystemen i dessa dagar står högt här i Sverige, likaså i våra grannländer — kanske dock högst i Finland, där läkarne ej bemöta sina sköterskor som underordnade, utan fastmer som kamrater, utan hvilka hjälp de själfva förmå föga.

Detta anseende från läkarnes sida inverkar naturligtvis äfven på sköterskornas sociala ställning. »En sjuksköterskornas vän» kan därför gärna glädja sig åt det berättigade erkännande, som nu för tiden kommer våra sjuksystrar till del!

EN ANNAN SJUKSKÖTERSKEVÄN.

II.

Det var sanningens och förståndets ord, som ni uttalade, ni sjuksköterskornas vän, och jag kan ej låta bli att säga er mitt tack! Jag är sjuksköterska, och fast jag lefver i förhållanden, där jag ej är utsatt för mina stackars medmänniskors öfersitteri, så ger jag er dock fullkomligt rätt i ert påstående, att många bildade sjuksköterskor bli behandlade med nedlåtenhet af sådana, som stå på samma nivå som de i samhället. Jag har svårt att fatta tankegången hos dessa människor, som anse, att ett lif i maklig lättja höjer en persons värde, och att däremot ett ärligt arbete förringar det. Jag, och säkerligen många med mig, trodde väl, att man vid 1900-talets början kommit så långt, att man lärt sig uppskatta arbetet efter dess värde. Eller är det blott vissa arter af arbete, man ej kan uppskatta? Jag är nästan böjd för att tro detta, ty jag märker, att små kontorsfröknar, som skriva siffror för 60 kronor i månaden, åtnjuta sitt rättmätiga anseende i sällskapslifvet. Hvad höjer dessa öfver

Angenämaste och friskaste vällykt!

Pröfva först, döm sedan!

S:t Eriks Tekn. Fabrik, Stockholm

Prima svenskt fabrikat
är S:t Eriks

Eau de Cologne N:o 1900 (triple).

sjuksköterskan? Kanske det, att de hinna frisera sitt hår, att de sett sista teaterpjesen eller läst senast utkomna novell? Inte kan det väl vara arten af deras arbete, ty skulle man räkna med sådana faktorer, då skulle, enligt rättvis räkning, sjuksköterskan, som sysslar med lefvande människor, stå oändligt mycket högre än kontoristen, som handskas med döda siffror...

Näväl (jag talar nu till någon af de goda, nedlåtande sällskapsmänniskorna) ni medgifver, fast motvilligt, att sjuksköterskan står på samma nivå som ni i umgängeslivet, ni medgifver det åtminstone i teorien. Men ni har ännu något att säga: ni tycker er ej kunna konversera ledigt med henne, ty hon »har inga intressen», ni kan ej finna samtalsämnen. Hur vet ni, att hon ej har några intressen, då ni ej bevärdigat henne med ett samtal? Ni ser hennes enkla dräkt, hennes släta hår och hennes kanske något tillbakadragna sätt, och ni inregistrerar henne genast under rubriken omöjlig och lämnar henne åt sitt öde. Jag måste i detta sammanhang tillstå, att nog en och annan går så upp i sitt arbete, att tid och tankar ej vilja räcka till för annat. Detta är ju ganska naturligt, ty en sjuksköterskas arbetstid omfattar vanligen hela dagen, och ofta har hon ägnat sig åt sitt kall endast af brinnande intresse därför, och då har man ej lätt att dela på sig. Men jag vill påstå, att man kan vara en bra sjuksköterska och ändå ha intresse för hvad som rör sig i lefvande lifvet omkring; jag vill påstå det med stor bestämdhet. Och jag vill omtala för de snälla fruor eller fröknar eller herrar, som tro sig göra en god gärning genom att rikta några ointresserade frågor till sjuksköterskan angående hennes arbete, att det är ej alls roligt att stå och resonera i sjukvårdsfrågor med en människa, som inte begriper saken eller hyser det ringaste intresse för något så allmänmänskligt som sjukvård! Nej, ni gjorde er och andra en tjänst, om ni dolde er okunnighet i dessa frågor (ni som är så fint bildad) och i stället talade, så som ni skulle tala till en »vanlig» ung människa, d. v. s. om — just ingenting!

Jag vill slutligen omtala, att jag, sjuksköterska till yrket, med stolt medlidande ser ner på mina eleganta medsystrar, som promenera i sidenfoder och lefva för visiter och »matmöten»! De bli i längden bra mycket tråkigare än sjuksköterskorna, som åtminstone i sitt arbete ha en hållpunkt för sitt intresse...

R. E.

III.

Värdigas i nåder lyssna till en liten telegrafistfickas enfaldiga funderingar med anledning af den i n:r 47 af Idun införda uppsatsen om våra sjuksköterskors sociala ställning!

— — — »Hur trifs fröken på lasarettet?» »Har ni många sjuka där?» o. s. v. Med dessa ord, säger en sjuksköterskornas vän, inleder man så ofta ett samtal med en barmhärtighetssystem, då man möter henne därute i världsvimlet. Det är förlåtligt, om hon känner sig mindre väl till mods, då t. ex. på en större bjudning den ena efter den andra kommer till henne med dylika banala fraser för att sedan låta samtalet fortlöpa inom denna trånga krets. Hon har måhända längtat efter att för en stund få lämna sjukdom, jämmer och nöd bakom sig, längtat efter unga, glada människor, och så...

Se, det var just då jag kände med den lilla sjuksköterskan. Det där begrep jag, förstår ni!

Då beslöt jag att höja upprorsfanan, icke blott med tanke på mina medsystrar inom telegrafverket utan äfven på andra kvinnoafvar i statens tjänst såväl som i det enskilda affärlifvet. Alltså till verket!

Inne på en trång, otreflig telegrafstation sitter telegrafisten, nära nog fastkedjad framför det slamrande odjuret till skrifmaskin, hvilket oupphörligt tager hennes uppmärksamhet i anspråk. Samtidigt skall hon kanske också sköta den bredvid stående telefonväxeln, och är hon då till på köpet »föreståndarinna», upptages all hennes lediga tid af stationens räkenskaper. Undra ej på, om hon ibland blir trött och missmodig, om hon under detta nervslitande arbete med förfäran känner sin oförmåga att »skåda höire», känner, huru hvardagsdammet lägger sig tjockt och tungt öfver hennes själ, liksom om det ville kväfa henne. Hon skulle känna det som en befrielse att riktigt få skaka det af sig, andas ut, komma ut bland människor, höra, se, finna förståelse...

»Men hvad har jag med detta att göra,» hör jag dig fråga, kära läsare. »Det tillkommer väl icke mig, utan vår nådiga Kongl. Telegrafstyrelse att låta öket.» Jo, du kan! Hör bara!

Det är stor supé hos häradshöfding Z. Den lilla telegrafistfröken är en bland dem, som varit nog lyckliga att erhålla inbjudningskort. Uppfylld af de gladaste förhoppningar infinner hon sig till den

WERNER ÅKERMAN I SIN ATELIER. EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF A. BLOMBERG.

stora festen, fast besluten att för en enda gång riktigt slå sig lös, glömma kvartalsredovisningar och telefonkontrakt, slamrande telegrafapparater, ohöfliga reparatörer, griniga och bråkiga abonnenter. Nu vill hon vara glad, nu vill hon ha riktigt, riktigt roligt.

»Ni ha väl bra mycket att göra där nere på telegrafan?» Så där ja! Det gled ett litet strömoln öfver solen. Den lilla telegrafistfröken drar en lätt suck, svarar enstafvigt och försöker gifva samtalet en annan vändning. Man låter sig dock icke bekomma. »Hör nu,» ljuder det åter, »det är väl ändå bra enerverande, det där arbetet? Jag hade en bekant, som hade en syster vid telegrafan. Ja, för resten kanske ni känner henne...» »A propos det, så var det bra jag träffade fröken. Jag ville gärna ha min telefonapparat flyttad in på kontoret; min hustru blir nervös af ringningarna.» »Hör nu, snälla fröken, vi tänkte i morgon skicka telegram till ett bröllop i Malmö, säg, tomtebolycka, det får ju gå för ett ord?»

Dessa och dylika äro de frågor, med hvilka man »roar» en stackars telegrafist, då hon blir bortbjuden. Ingen tänker eller gör sig besvär att tänka på, att hon har mer än nog af allt det där i hvardagslag, och att hon möjligen kan intressera sig för andra saker.

Som ett exempel vill jag anföra, att jag på en bal af *hvarenda en* af mina kavaljerer tillfrågades, om jag hade mycket att göra på stationen.

Det är ett fullkomligt misstag att tro, att detta samtalsämne roar oss. Långt därifrån. Jag känner mig alltid missmodig, då man börjar tala med mig om mitt arbete, och jag vet, att denna känsla delas af många med mig.

Då jag går på kalas, då vill jag kläda af mig hvardagstankar och hvardagskänslor liksom hvardagsdräkten. Helgdagsdräkt och helgdagsstämning!

Kära, därför om du på din väg därute i sällskapslifvet möter någon liten telegrafistficka, fråga henne icke, om hon är mycket öfveranstängd, eller huru många telegrammer hon har om dagen, fråga icke heller om senaste telefonreglementet och otillåtna ordsammansättningar! Behandla henne och samtala med henne, som om hon vore en »helt vanlig» människa! Då gör du en god gärning och hon skall blifva dig djupt tacksam.

TELEGRAFIST- O. TELEFONISTSTACKARE.

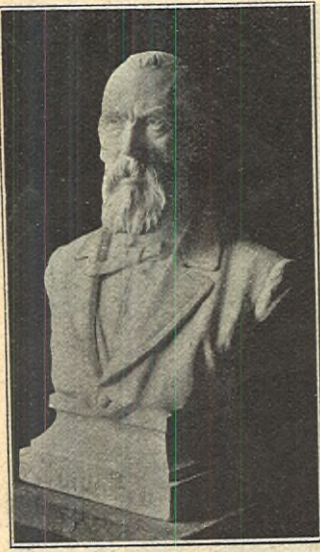
HOS WERNER ÅKERMAN.

EN TIDIG JUNIMORGONS rosiga sol-ljus göt sitt skimmer öfver det nymorgnade Paris, då min vän målaren och jag, efter en genomvakad natt i en kvaf och proppfull järnvägs kupé, rullade in under Gare du Nord's glashvalf. Det var år 1894, det stora utställningsåret för Antwerpen, och vi hade kvällen förut lämnat nämnda stad, för att öfver Bryssel taga natt-tåget till Frankrike. Någon sofukupé stod icke att få, och vi voro betydligt dufna af den långa och tröttsamma resan.

Dock — förtrollerskan vid Seine förnekar sig aldrig! Hvem kan möta den första åsynen af hennes så länge saknade leende, utan att känna sitt hjärta klappa fortare, känna den skumma blicken vidgas och lysa upp. Dåsighet och trötthet voro med ens bortblåsta, och när vi nådde vårt lilla hotell vid Rue S:t Roch, var det naturligtvis icke tal om något annat än att efter en hastig toalett och en lika hastig kopp

Den friskaste och angenämaste är F. Paulis »ELECTA»-Eau de Cologne, prisbelönt London, Chicago, Paris. Stockholm 1897 erhöi F. Pauli's *Electa* Eau de Cologne högsta utmärkelsen och guldmedalj.

En välkommen julklapp äro de för sin utomordentligt rika och friska vällukt med guldmedalj prisbelönta F. Pauli's »Convaljeviol», »Hägg», »Löfkoja»- samt *Electa*-parfymen i olika blomlukter.

A. T. GELLERSTEDT.

reskamrat — det var eljes vår kände landskaps- och snömålare Anton Genberg, som med akademiskt stipendium begaf sig ut på en studiefärd — hade fått i uppdrag att snabbast möjligt söka åstadkomma någon utredning af dessa mystiska historier, för att om så befanns nödigt, bringa hjälp åt vår betryckte landsman. Och så begaf det sig, att vår första morgonutflykt i Paris ställdes till Werner Åkerman, bildhuggaren, som då sedan flere år var bosatt i Seine-staden.

»ROSE».

Werner Åkerman hade sin atelier långt bort på »rive gauche», i studenternas och artisternas klassiska stadsända. Ändtligen stannade vår drocka utanför en väldig kasernbyggnad längst ut vid Avenue d'Orléans. Hela huset var en enda stor artistkoloni, från grunden till takstolarne fylldt af smärre och större atelierlägenheter och befolkadt af en kosmopolitisk härskara af penselns, ritstiftets och modellerstockens riddare från jordens alla väderstreck. Efter en stunds irrande genom ändlösa korridorer med de originellast utstyrda namnskyltar på all världens tungomål å

DRYCKESKANNA.

kaffe omedelbart kasta sig ut i världsvimlet.

Vi hade för öfrigt en nog så brådskande mission. När vi lämnade Stockholm, hade de första förvirrade ryktena nått hem, att en landsman i Paris, den unge artisten Carl Hedelin, som då idkade sin konst där nere, råkat ut för ett oförklarligt olycksöde och nu satt inspärrad i ett af millionstadens fängelser. Min

reskamrat — det var eljes vår kände landskaps- och snömålare Anton Genberg, som med akademiskt stipendium begaf sig ut på en studiefärd — hade fått i uppdrag att snabbast möjligt söka åstadkomma någon utredning af dessa mystiska historier, för att om så befanns nödigt, bringa hjälp åt vår betryckte landsman. Och så begaf det sig, att vår första morgonutflykt i Paris ställdes till Werner Åkerman, bildhuggaren, som då sedan flere år var bosatt i Seine-staden.

Werner Åkerman hade sin atelier långt bort på »rive gauche», i studenternas och artisternas klassiska stadsända. Ändtligen stannade vår drocka utanför en väldig kasernbyggnad längst ut vid Avenue d'Orléans. Hela huset var en enda stor artistkoloni, från grunden till takstolarne fylldt af smärre och större atelierlägenheter och befolkadt af en kosmopolitisk härskara af penselns, ritstiftets och modellerstockens riddare från jordens alla väderstreck. Efter en stunds irrande genom ändlösa korridorer med de originellast utstyrda namnskyltar på all världens tungomål å

de många dörrarne, bakom hvilka det uppslupna artistlynnets arbetshumör surrade, hvisslade, hojtade och sjöng i en bedöfvande kakofoni, nådde vi målet för vår vandring. W. Åkerman, artiste sculpteur, stod det inristadt med energiska drag i

en lerklump midt på dörrspegeln. — Där innanför satt den lille mästaren i sin nersmorda linneblus, med en »Caporal» i den ena mungipan och en glad hvisselstump ur Gaités senaste operett i den andra. Han var som bäst i färd med att i marmor mejsla en förtjusande Psyke för baronessan Alfonse de Rotschild, och rundt om på kavaletterna glänste ur den fuktiga leran en hel rad af hans fantasier och konstnärshands barnaskara. Ho och hej! Nu slänger han klubba och mejsel. Stockholmare på besök, med färsk hälsningar från Mälardrottningen! Det var inte vardagsmat det, minsann, i artistbaracken vid Avenue d'Orléans.

Nej, nu måste vi då ut och frukostera tillsammans! Stor sak i baronessans marmorängell! Hon flög nog inte sin väg, den lilla. I gathörnet i närmsta kvarteret här bredvid hos marchand de vins'en fick man en utmärkt mat och en »piccolo» — ah! ett riktigt härligt bondvin — för femton sous buteljen. Det var hela artistkoloniens spiskvartér och det kunde nog konvenera hrr stockholmare också, hur bortskämda de nu än voro vid du Nord's och Rydbergs köttgrytor. —

Så sutto vi då mätta och nöjda undertälttaket på trottoaren utanför den lilla artistkrogen. Jordgubbarne och osten voro expedierade, och »piccolon» hade befunnits motsvara sitt rykte. Nu ringlade cigarrernas blåa strimlor upp genom halfljuset i markisskuggan, och samtalet hade tagit en allvarlig vändning. Det var »den Hedelinska affären», som var på tapeten.

»Ja, kan ni tänka er en sådan vanvettig historia,» berättar vår bildhuggare, andfädd af ifver. »Där går han åstad, den hederliga pojken, som inte utan lof skulle nännas ta en usel fransk tändsticka ens ur en annans bunt, och förgapar sig i den lilla statyetten af guld och elfenben där uppe på »Salongen». Det var en fullkomlig förälskelse, ser ni, det hade blivit till en fix idé, som drog honom mot hans vilja. Ty inte kunde han väl vara riktig i skallen, när han ställer sig midt i utställningssalen, där människorna trafvade rundt omkring och vaktmästarne slog sina lofvar och med mejsel och allt börjar skruffa af den lilla glaskupan, som var hvälfid öfver konst-

verket. Pang — där slår naturligtvis en gardien ner på honom, och innan han hinner blinka, är han på väg till poliskontoret. Det blef kort process, det var ju en uppenbar sak, och så hamnar han inom fyra väggar för försök till tillgrepp på Salongen.»

»Nå, men man måste väl förklara saken, man måste väl lägga sig ut hos myndigheterna, vädja till vår minister...»

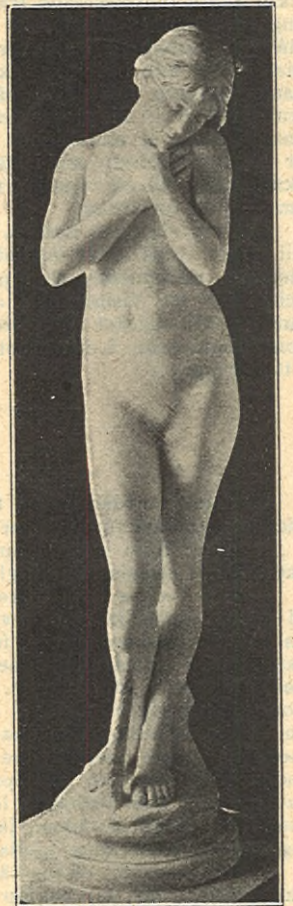
»Tyst bara, skall ni få höra! Inte en katt af hans bekanta eller landsmän i hela stora Paris hade en aning om saken. Men själf begriper han då så mycket, så han skrifver från fängelset, ett bref till en af sina vänner i Stockholm och ett här till svenska ministern. Men virriga voro de och nästan obegripliga i sig själfva, och när han så sänder af dem, förväxlar han brefven. Så i går får jag ministerns bref skickandes från vår gemensamme vän i Stockholm och sätter mig naturligtvis genast i farten. Nu först fingo de någon hum om eländet uppe på legationen, ministern tog ögonblickligen i tu med det, och nu, hoppas vi, skall det väl ändå snart lyckas att få den olycksfågeln ur buren. Men det vill till, minsann, att ligga i, ty det de

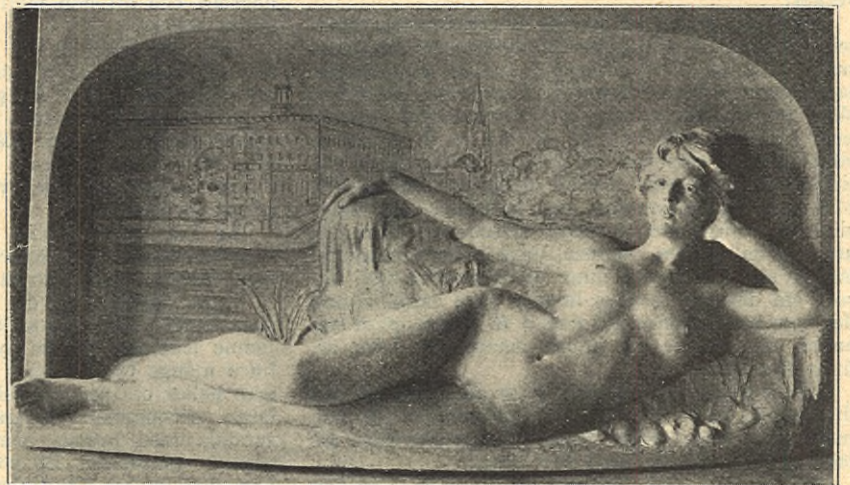
EMIL SJÖGREN.

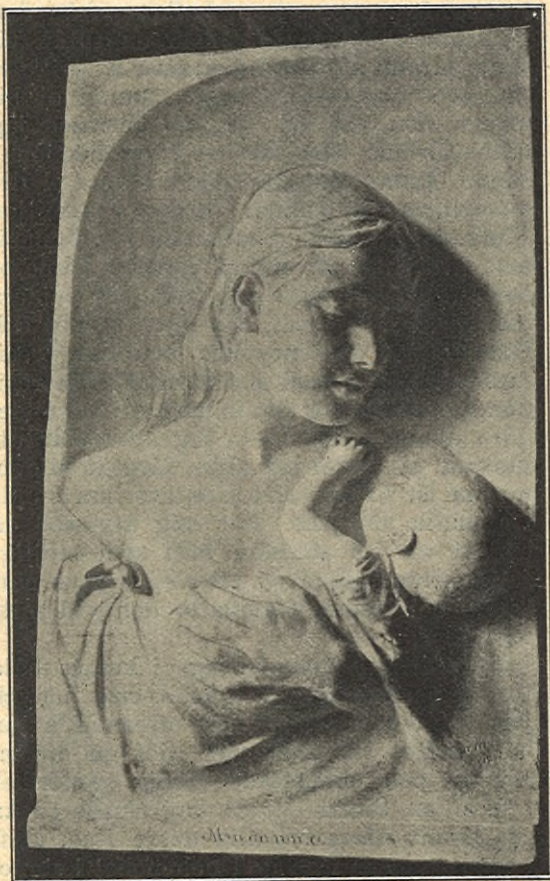
»SÅGNET».

»VÅRFROST».

»MÅLARDROTTNINGEN».

»MADONNA». RELIEF AF WERNER ÅKERMAN.

goda franska ämbetsmännen engång fått klorna i, det släppa de inte så lätt ifrån sig...»

* * *

Ja, detta var i Paris, den gången 1894, när jag först gjorde bekantskap med Werner Åkerman. Hur lifligt stod icke denna episod, länge sedan förbleknad, på nytt fram för mitt minne, då jag häromdagen, medan ett tröstlöst novemberregn risslade ned genom Valhallavägens nakna lindkronor, uppsökte hans atelier vid Lill-jansplan. Ty sedan ett par år är nu konstnären återbördad till sitt fädernesland och bosatt i hufvudstaden.

Där satt han, flitig som alltid, midt bland sina skapelser och med modellerstocken i högsta hugg. Och »caporalen» hängde ännu kvar i mungipan. Han lade just sista hand vid en porträttbyst af Emil Sjögren, hans allra färskaste verk, af en ypperlig likhet, en slående karaktäristik. Strax bredvid tronade Gellerstedt, idyllernas silfverskäggede sångare, dock endast i bild, äfven han! Och rundt om mig, genom cigaretttrökens lätta slöjor, skyntade jag idel bekanta ansikten: den ljufva Rose med sitt vemodsdrag kring den mjuka läppen, den moderliga madonnan, lutad öfver sitt Guds lam...

Med ett öppet handslag hälsade mig mästaren och bekantskapen från sex långa år tillbaka var återknuten i en sekund. Paris med sin junisol, sina boulevarders kastanjevakt och sitt lifs fullhet var när oss, och vi sutto åter på trottoaren med det röda landtvinet skimrande i våra glas. Men så drog en skugga genom ljuset. På en gång vaknade hos oss båda samma erinring...

»Ja, den stackars Hedelin! Det var en tragisk historia. Huru vi sprungo och hur vi uppvaktade och underhandlade och förklarade i de dagarne, innan allt blef ut-

redt. Ändtligen blef det dock klart, och en morgon stodo vi på fängelsekansliet, hans landsmän och vänner, med alla papper i ordning. Celldörrarne skulle öppnas och den stackars gossen skulle skickas hem. Men då — åh, det var förfärligt! — var det en dag för sent. Samma natt hade han själf gått händelserna i förväg, och man fann honom hängande död vid sin brits.»

Men nej, icke hade jag nu kommit hit för att rifva upp dessa sorgliga minnen! Å ämbetets vägnar var jag här, å allas edra vägnar, mina läsare, ty vi hade förspott, att konstnären just var i beråd att öppna en utställning af sina förnämligaste verk för hufvudstadens allmänhet, och en så pass märklig händelse i vårt konstlif ville icke Idun gå förbi. Ja, här voro de ju redan samlade, alla de gamla och nya vännerna i lera och brons, i marmor och gips, för att rycka upp i slutna trupp till Konstföreningens salar.

Dock först, med förlof, en liten revy för Iduns kamera! Herr Blomberg har redan skrufvat ihop sitt stativ ute i tamburen. Och som ett första offer för vårt journalistiska nit befinner sig konstnären inom få minuter nolens volens placerad i soffhörnet i det lilla kabinetttet innanför atelieren, bredvid sin egen stämmningsfulla kvinnostaty »Sorgen» och just under Östermans nya präktiga porträtt af honom själf — »var så god, se nu litet djupsinnig ut!» — och i en blink är det gjordt. Och så kommer turen till alla de andra, till Rose, till Madonnan, till Mälardrottningen, tonsättaren, skalden...

Och samtidigt är det husförhör. Födelseort och år? Göteborg 1854. Studier och utmärkelser? Tekniska skolan i Göteborg, Konstakademien i Stockholm, statens större stipendium för fem år. Vallfarts- och vandringsår? Först till Paris för att göra »Vårfröst», som på världsutställningen 1889 erhöill tredje medaljen, och »Strandfynd», som glänste i marmor på 95 års salong och tog guldmedalj i Berlin året därpå för att sist finna en varaktig stad i Göteborgs museum. Från Paris till Rom, hvars andaktsväckande grund gaf upphof åt »Ma-

»STRANDFYND».

donnan», hvilken på salongen i Tiberstaden mäktigt fångade själfve kung Umbertos barska blick. Tillbaka till Paris, där nu »Frithiof och Ingeborg», »Sensitiva», »Psyke» med flere, allt mera mognade verk togo form och gestalt. Och så hem till sist, till fosterlandet och hufvudstaden, där »Mälardrottningen», »Sågnen», ett flertal porträttbyster och de fyra bronsfigurerna »Sorg», »Glädje», »Kärlek» och »Hat», som smycka vår nya operas vestibul, efterhand blifvit till under den flitige mästarens mejsel.

Godt! Vi stoppa ned vår anteckningsbok, skjuta locket öfver kamerans lins efter väl fullbordadt värf. Han har brådtom, mer än vanligt brådtom i dag, vår konstnär, för de många omsorgerna till den stundande utställningen, och vi våga icke uppehålla honom längre. Men vi mötas igen, när allt är redo för den högtidliga uppvisningen.

*

Och nu möta skarorna hvarje dag där uppe i den välkända lokalen vid Trädgårdsgatan på Werner Åkermans utställning. De möta talrikt och gärna, ty de känna redan af gammalt hans konst och hålla den kär. De veta, att om också senhösten ligger tung och grå öfver gatularmet där utanför, så är här inne klarhet, skönhet och frid. Det är något af sol, icke stark, bländande middagssol, men ett lätt vemodstämmt aftonskimmer öfver Åkermarks verk; det är något vekt, kvinnligt ljufvt och rent öfver dem. Också älskas de af kvinnorna icke minst.

PRESIDENTEN KRÜGER LANDSTIGER I EUROPA, HÄLSAD AF DE FRANSKA DEPUTATIONERNA I MARSEILLE.

PRESIDENTEN KRÜGERS DOTTERDOTTER FRU ELOFF MED BARN SAMT FRÖKEN GUTTMAN (DEN STÅENDE DAMEN). NADAR, PARIS, FOTO.

Det är äfven något af musik, en drömande, spröd musik i hans liniers spel. Stanna framför »Rose», se in i det ädla jungfruanletet, och sök ett motto till Åkermans konst. Du ville helst finna det i en sång, och kanske rinna dig då i minnet dessa Fallströms ord:

Jag minns dig som en sommarnatt
af doft, af sång, af månljus fylld,
när aftonrodnan knappt hann dö,
förr'n morgonskyn blef solförgylld.

Jag minns dig som en vacker dikt,
en älskad stämma sade fram —
som källans vatten minns jag dig
från milslång färd i landsvägsdamm...

Atminstone har jag haft den dikten på läpparne, medan jag vandrade där uppe.

JOHAN NORDLING.

PRESIDENT KRÜGERS DOTTERDOTTER. EN INTERVIEW AF IDUNS PARISKORRESPONDENT.

Paris den 28 november.

OFTA NÄR I DESSA dagar den gamle hjälten och statsmannen från Sydafrika utträdte på balkongen till Hôtel Scribe och mottagit den stormande entusiastiska hyllning, som saknar motstycke i folkdemonstrationernas annaler, har man vid åldringens sida sett en ung kvinna, ängsligt öm i sina omsorger om honom, med ett vackert leende af lycka och tack-

samhet öfver de fina dragen. Aldrig ännu så många gånger jag än under denna vecka sett presidenten Krüger på nära håll, har jag kunnat iakttaga en glädjeglitt på hans färade, tungsinta ansikte. Det är som om denna unga kvinna stått där vid hans sida för att med sitt blida, ljusa leende ersätta det själsuttryck, som aldrig kan åter spegla sig i den gamla, för öfrigt så uttrycksfulla fysiomi. Det är hon, som för parisarne tolkat, hvad som djupast rört sig i pilgrimens själ inför dessa öfvervåldigande manifestationer af ett helt folksmedkänsla. Hon har gifvit parisarne hvad de, barn i så mångt och mycket, så gärna se, hvad som förmår öppna deras hjärtan, men hvad Onkel Paul icke kunnat bjuda dem, nämligen ett soligt leende.

Därför har hon också på denna korta tid blifvit deras älskling. När gubben Krüger efter otaliga balkongförevisningar måste draga

sig tillbaka, följd af otaliga människomassors oändliga jubel, när folket vet, att det icke, åtminstone på en stund, kan vänta, att dess hjälte skall uppenbara sig, då bryta lefveropen för madame Eloff fram ur de tätt packade skarorna. Aldrig har man »framropat» monsieur Eloff, aldrig Fischer, boerdelegationens talman, den kloke statsmannen, aldrig doktor Leyds, den fine diplomaten. Nej, madame Eloff, och alltid henne! Någon gång har jag hört mademoiselle Guttman, fru Eloffs syster, acklameras. Hon är en skönhet, och man känner parisarnes svaghet för fagra anleten. Men hennes namn drunknar i den brusande bifallsström, som bär den unga moderns och makans namn genom boulevarderna, gatorna, öfver hela Paris.

Och då händer det stundom, att det blida, ljusa ansiktet visar sig på balkongen. På armen har hon sin minsta, en flicka på tre månader, som modern buri under sitt hjärta, medan hon där nere i sitt härdade fädernesland nödgades äse all jämmer och all olycka bland värnlösa landsmaninnor, jagade som villebråd af engelska bajonetter. Bakom henne håller sig hennes man, en liten korrekt, älskvärd herre, med en duktig, grof två-årspys på armen. Det är en familjetafla, som aldrig förfelar sin verkan på detta lättrörda folk, som trots sina öfver hela världen utskrikna lyten och seder dock alltjämt bevarar en djup respekt för familjehelgd och hemmets skönhet.

Men att endast se denna bild af huslig lycka högt uppe på en balkong från den bullrande boulevarden, som en tablå vivant, inramad i festdekoration af trikolorn och Transvaals flagga, kunde ej bringa den det lif och det intresse jag ville afvinna den för en reproduktion i Idun. Iduns fotograf här i Paris skulle visserligen ha kunnat »knäppa» familjen Eloff där nerifrån boulevard des Capucines, hvarifrån så många hundra kameror dessa dagar riktats upp mot det numera historiska hörnhuset, där Hôtel Scribe och Grand Café äro inrymda, och där presidenten Krüger med sitt talrika följe residerar. Men då jag skulle med ord lefvandegöra denna tafla, hade jag stått där utblottad på medel att gifva färg åt bilden, medan M. Albin i sitt laboratorium kunde framkalla sin plåt. För mig återstod då endast att på så nära håll som möjligt fotografera bilden på mitt eget ögas näthinna och sedan framkalla den vid mitt skrifbord.

Huru lifligt önskade jag ej kunna måla för Iduns läsekrets de rika, varma intryck jag erfor, medan jag i går eftermiddag en halftimmes tid eller mer njöt en öppenhjärtig och okonstladt vänlig gästfrihet i familjen Eloffs sköte! Jag skulle önska att kunna återgifva alla dessa fina, skiftande nyanser i en god och nobel kvinnosjäl, hvilka afspeglade sig i fru Eloffs ord, i hennes gråblå ögon, i den mjuka, blida stämmans tonfall. Och så att endast kunna kronologiskt berättat, huruledes dessa trettio minuter förflöto! Men jag gifver er hvad jag kan. Måhända skall en liten glimt af lifvet ändå lysa fram mellan dessa rader.

*

Herr Eloff, som är presidentens privatsekreterare, hade mottagit mig för att meddela de upplysningar han kunde lämna rörande den politiska sidan af presidenten Krügers mission i Europa. Ett par minuter hade hans fru visat sig, och tillfället var lämpligt att säga henne, huru mycket Iduns läsekrets skulle appreciera en bild af henne och hennes små. Jo, gärna skulle hon lämna ett fotografi, men hon hade det ej till hands för tillfället. Om jag därför ville hämta det om ett par timmar?

I hotellets trappor och korridorer var ett vimmel af kommande och gående, af deputationer, af utrikesministeriets tjänstemän, af legationssekreterare och attachéer, af furnissörer och audienssökande af alla slag. Då och då öppnades dörren till presidentens stora mottagningssalong. Doktor Leyds eller professor van Hamel, presidentens tolk, visade sig, mottagande eller afskedsbjudande. Kanslister ilade fram och tillbaka med descher och dokument. Det var regeringsmaskineriet, som fungerade kring den gamle presidentens person.

Men i en liten salong med röd möbel, enkelt hotellmöblemang, väntade fru Eloff oss, min hustru och mig, medan lilla Geric, tvååringen, trind och frodig, tultade omkring på golvet och lekte lokomotiv, pustande och tjtutande med sina små lungors hela styrka. På den öppna spiselhärden flammade en bokvedseld.

»Man fryser duktigt här i Paris,» sade fru Eloff.

Hon talar flytande engelska och uttrycker sig graciöst och ledigt.

Min replik var gifven efter denna inledning.

»Och ändå är ni mottagen med så mycken värmel!»

Erkändt bästa och billigaste Kaffe, The & Cacao erhålles i Holländska Kafferosteriets butik Allm. 6567. Stureplan 6. Riks 8415

»Ja, det öfvergår all förväntan. Efter hälsningen i Marseille kunde vi ej tänka oss någon stegring. Men Paris, Paris!»

»Presidenten är belåten?»

»Min morfar» — det var den enda gången hon begagnade sig af detta intima uttryck, eljes sade hon alltid 'presidenten' — »min morfar är lycklig att finna så stora sympatier för vår sak, och vi finna alla, att han liksom blifvit starkare och yngre genom dessa bevis på tillgifvenhet. Vi kunna ej nog tacka Frankrikes folk för detta stöd och denna tröst i våra olyckor. Om de bara där hemma kunde få veta, huru vi blifvit mottagna här!»

»Ni kunna ej telegrafera?»

»Hvartill skulle det tjäna? Engelsmännen skulle undertrycka våra telegram.»

»Kan icke ens presidenten skicka ett telegram till fru Krüger?»

»Jo, om det innehölle underrättelse om någon olycka som drabbat honom eller någon af oss, då skulle det nog komma fram. Men detta om all denna etusiasm — aldrig?»

»Men bref då?»

»Om de slippa igenom, hvilket kan vara tvifvelaktigt, då de äro afstämplade i Paris, så komma de ej fram förr än om en månad, kanske ej ens så snart. Och jag tror förresten icke, att man skulle framlägga några bref till min mormor, som man miss-tänkte vara från presidenten.»

»Det är ju hänsynslöst, grymt!»

»Ack, min mormor har utstått värre försakelser i sitt lif, ej minst under detta krig. Nu vet hon ju ändå, att presidenten befinner sig bland civiliserade människor och utom skotthåll. Men tänk när han, gammal och medtagen af öfvermänskliga ansträngningar, måst följa hären, utsatt för fiendens kulor, utan att mormor på månader vetat, hvar han fanns eller om han fanns till.

Eljes kan jag ej säga annat än att våra fiender uppfört sig höfligt och tillmötesgående mot min mormor personligen. Hon har sin frihet och har kunnat göra mycket godt för många af de olyckliga familjer, som anlita hennes hjälp. Man respekterar hennes önsknigar och lyssnar oftast till de ord hon faller för de undertryckta och förjagade kvinnorna.»

»Finns det många familjer kvar i Pretoria?»

»Familjer! Ja, om ni menar spillror af familjer. Hustrurna veta ej, hvar deras män äro, mödrarna ej, hvar sönerna finnas. Alla män, ja, gossar, som kunna bära ett gevär, äro vid hären. Och inga förbindelser finnas. Ibland får man genom de engelska tidningarne veta, att så och så många boer blifvit dödade, sårade eller tillfångatagna. Hvilken ängslan bland alla dessa ensamma kvinnor! Var deras man, var deras son, var deras bror med bland dessa? Månader, kanske år skola förflyta, innan de få visshet. Lyckligtvis ljuga de engelska bladen, så att hären kunna resa sig. Det ha vi, som sett händelserna på nära håll, kunnat öfvertyga oss om, sedan vi kommo till Europa.»

»Presidenten har upprepade gånger i sina offentliga tal begagnat uttrycket »barbarer». Förmodligen veta vi bra litet här i Europa om engelsmännens framfart?»

»Ni veta ej en hundradel. Alla dessa familjer, om hvilka jag talat, ja, så godt som alla familjer i hela Transvaal och Oranjefristaten äro bragta till tiggarestafven. Jag talar sanningen. Få ha kunnat rädda några kontanter, ty hur många ha

varit i tillfälle att föra sina kapital och besparingar öfver till Europa? Min mans och min familjs alla farmer äro brända och sköflade. Alla presidentens farmer likaledes. Endast hans fastigheter i Pretoria ha blifvit respekterade. Engelska tidningar ha så vackert berättat, att folket kunnat återvända till sina farmer, så och skörda. Det är svarta osanningen.»

»Dessa kvinnor och barn man förjagat, hvart taga de sin tillflykt?»

»De äro som villebråd i skogen. Man har jagat dem så brådstörtadt från hemmen och i en sådan villervalla, att ofta mödrarna ej kunnat få reda på sina små barn, hvilka sprungit med den första hop af flyktingar, som bildat sig, och så blifvit skilda från de sina. Så länge de kunna, lifnära de sig af det de finna på marken, som vilda djur. Men en stund kommer, då hungern segrar öfver stoltheten och blygseln. Det finns ej mat att få, utom i de engelska lägren. Men ve de kvinnor, som där nödgas köpa ett uselt mål mat!»

En vredens och blygsels rodnad spred sig öfver den unga kvinnans kinder. Det ryckte nervöst kring hennes mun, och vi kunde se ett par stora tårar i de vackra flammande ögonen.

Det blef tyst i rummet. Intrycket af denna kvinnas ord, hvilken nyss sett och väl delvis erfarit allt detta lidande, var obeskrifligt gripande. Till och med lilla Geric stoppade lokomotivet och stirrade förvånad på sin mor.

»Och att tänka sig, att Europa med korslagda armar bevittnar dessa skändligheter. Och att vidare tänka sig, att ingen tidpunkt kunde vara lämpligare än denna att gifva England en upptuktelse!»

Jag hade blifvit uppeldad af en omedelbart framvällande indignation och talade politik som »le bon bourgeois» på apéritiftimmen.

»Det behöfdes blott, att Frankrike och Ryssland toge ett beslutsamhetens steg, och er bödel skulle själf få gå under bilan,» tillade jag.

»Jag önskar det af hela mitt hjärta, »because I hate them» (därför att jag hatar dem),» utropade hon med en energi, som jag icke tilltrott denna späda, blida varelse.

»Och hvilka äro nu edra planer för den närmaste framtiden?»

»Jag följer med presidenten och min man till Holland, där jag redan vistats en månad och där jag stannar, till dess det ljusnar för Transvaal. Jag ville så gärna vara hos min man, min mormor och presidenten, som äro mig så nära, men jag kan ej fördraga tanken på alla de umbäranden min Geric och lilla Annie skulle få utstå där nere kanske ännu i åratal.»

Jag betraktade närmare gossen, som kruit upp i moderns knä.

»Han liknar icke er, fru Eloff, och inte heller er man,» anmärkte jag.

»Nej, han är sin morfars far upp i dagen.»

Och verkligen, ju längre jag såg på barnet, desto klarare framträdde för mig den alldeles frappanta likheten med gamle presidenten. Lilla Geric är en den trognaste miniatyrkopia af Onkel Paul.

»Han är också presidentens älskling,» sade hon med modersstolthet och kysste barnet.

»Presidenten Eloff kanske en gång!» framkastade jag.

Det flammade till i hennes blick.

»Jag är nöjd, om han blir en äkta boer, som hans förfäder varit.»

En betjänt inträdde och anmälde, att en deputation önskade träffa madame.

»En deputation! Det är till mr Eloff.»

»Nej, de söka madame.»

Hon såg högst förvånad på oss och litet tveksam.

»En deputation till mig! Det var lustigt. Låt dem komma in då!»

Och in klevo en hygglig bourgeois med ett innerligt godmodigt och välvilligt utseende, vidare en ung man, tydligtvis hans son, samt en »garçon» i livré. De buro en stor korgkoffert och stannade synbarligen förlägna vid dörren, djupt bugande.

Den äldre herrn började:

»Madame, ni torde ursäktas min djärfhet, men tillåt mig först presentera eder mina hommages respectueux och säga eder, huru stora mina sympatier äro för boernas folk och eder familj. Jag är chef för huset X., som har sina magasin i Passage de l'Opéra, och jag kommer för att bedja eder mottaga några leksaker för edra bébés.»

En varm rodnad steg upp på den unga moderns ansikte. Hon blef uppriktigt röd, det syntes, öfver denna finkänsliga uppmärksamhet, och med värme tryckte hon den gamle herrns hand.

Beskäftigt företogo de båda andra männen upppackningen. Och, min gud, hvilka härligheter! Geric stod lutad öfver kofferten och slukade med ögonen all denna rikedom. Där voro hästar och får och kor och galande tuppar och soldater och sablar och gevär och järnvägståg och spårvagnar — ja, hvad fanns där icke!

Med ett lifligt värmande intryck från denna rörande manifestation af det arbetande Paris' sympatier lämnade vi fru Eloff. Hon räckte mig det fotografi, som i dag reproduceras i Idun, och jag tog mig friheten säga, att jag betraktade det som hälsning till de många svenska kvinnor, hvilka känna varmt för det kämpande folket där borta i andra ändan af världen.

THEODOR LINDBLOM.

MIRZA RIZA KHAN, »DIAMANT-SLOTTET» OCH DANICHE-SKOLAN I TEHERAN.

SOM BEKANT, gästas vår hufvudstad för närvarande af prins Mirza Riza Khan, Persiens fullmäktige minister vid det svensk-norska hofvet. Prinsen, som eljes har sitt huf-

میرزا ریزا خان در سال ۱۳۱۷

PRINS MIRZA RIZA KHAN.

Guldmedalj Stockholm 1897 för utmärkte brödsorter samt för framstående industriell verksamhet. Begär priskurant. Delikatess-Spisknäckebröd Högsta grad af mörhet. SPIS- och KNÄCKEBRÖD många olika sorter. C. W. SCHUMACHER Kongl. Hofleverantör. — 17 Norrlandsgatan 17 — Stockholm.

vuduppehåll i Petersburg, har anlänt hit i ett särskildt uppdrag från sin höge härskare, nämligen för att åt kronprinsen-regenten öfverlämna shahens porträtt, infattadt i diamanter. Genom h. k. h. kronprinsens ynnestfulla medgifvande har Idun satts i tillfälle att taga en fotografisk afbildning af det intressanta och synnerligen dyrbara konsverket, som vi här invid återgifva.

Redan i följ meddelade vi en serie interiörer från Mirza Riza Khans våning i Petersburg. I dag ha vi nöjet bjuda — jämte ministerns senaste porträtt med egenhändig persisk namnteckning — några intressanta bilder af en helt annan karaktär från hans hemland i solig orient, som af prinsen välvilligt ställts till vårt förfogande.

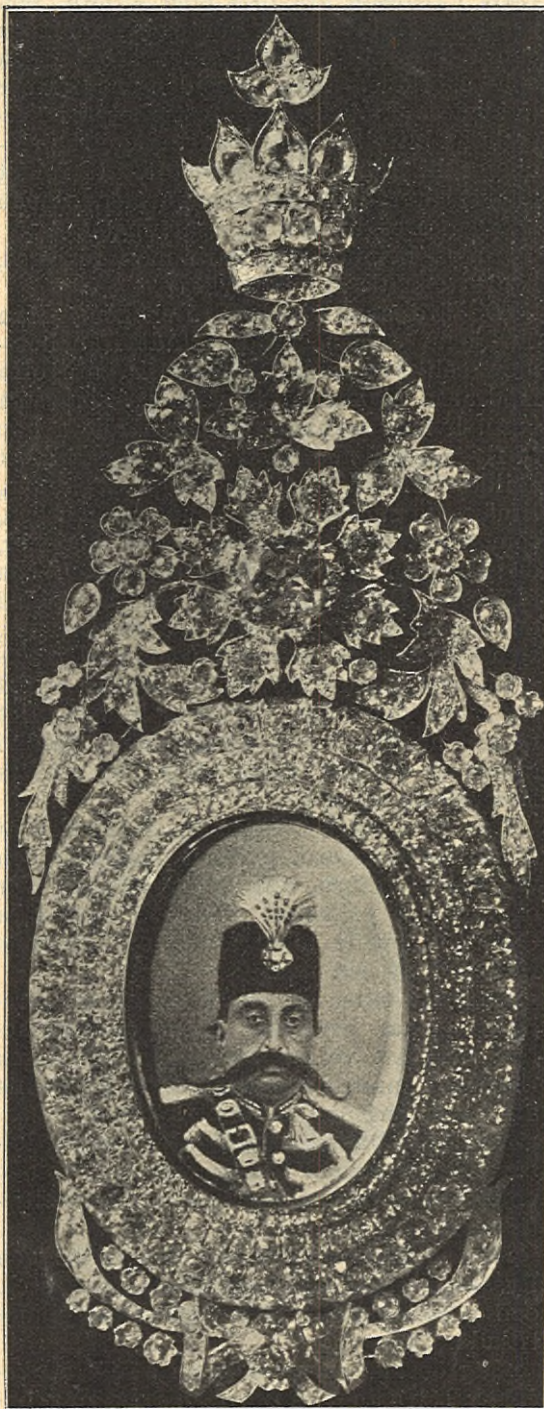
Prins Riza Khan är som bekant en af Persiens främsta politiska personligheter. Han innehar sedan flere år tillbaka den för Persien så viktiga ministerposten i Petersburg. Det var han, som genom sin fina diplomati lyckades utverka, att det ryska millionlånet afslutades på för Persien så lyckliga villkor.

Och hvar helst det gamla shahriket skall representeras, är det alltid prins Mirza Riza Khan, som utses därtill. Vid konung Oscars jubileum, vid fredskonferensen i Haag, vid sultanens jubileum i Konstantinopel detta år, var det prins Riza Khan, som var »solens och lejonets» företrädare. Han har också, förutom sina statsmannaförtjänster, just de egenskaper, som göra honom så särdeles lämplig därtill.

Han äger västerländsk bildning, parad med österländingens graciösa, drömmande temperament. Han är en lycklig talare och dessutom en lyrisk poet af rang, känd och uppskattad äfven utom Persiens gränser. Hans vackra ode till ryska kejsarinnan Alix, hans verser vid konung Oscars jubileum samt hans poesi vid turkiska sultanens jubileum äro öfversatta från persiska till franska. I Petersburg kallas han »den vackra persiska ministern» och hans distinguerade, sydländska typ gör honom bemärkt, hvar helst han uppträder.

Hans här afbildade slott i Kaukasien är byggt i äkta persisk stil, både hvad det yttre och rummens inredning beträffar. Mottagningsalongen är särdeles praktfull. Taket är prydt med arabesker och geometriska figurer. Och de facetterade, slipade speglar, hvartill dessa arabesker bilda den smidigt slingrande ramen, gifva åt det praktfulla rummet ett ljusfyllt perspektiv.

Italienska och persiska målare hafva smykat denna sal med målningar, hvilas ämnen

SHAHENS AF PERSIEN PORTRÄTT I BRILJANTER, GENOM PRINS RIZA KHAN ÖFVERLÄMNADT TILL H. K. H. KRONPRINSEN. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

äro hämtade ur scener från Österlandets rika sagogrufva: »Tusen och en natt». Det är de persiska målarne, som målat blommor och smygsamma arabesker, medan italienarnes penslar trollat fram liffulla figurer och porträtter.

En ryktbar persisk poet vid namn *Laali* såg en gång denna sällsamma sal. Han inspirerades så af dess konstnärliga prakt, att han skref en högstäm dikt däröfver. Och sedan dess fick prins Riza Khans vackra palats namnet »Diamantslottet».

Dess fasad är af snövit marmor och prydd som med ett gyllene nät af persiska inskriptioner, inristade och graverade med äkta guld.

Den bifogade bilden från den härliga trädgård, som omsluter »Diamantslottet», talar tillräckligt för sig själf. Fontänerna kasta här smidiga silfverstrålar i acaciernas gröna skugga och palmerna breda ut sina jättehänder öfver blommornas regnbågsprakt.

I Borjom äger prins Riza Khan ännu tvänne präktiga lustslott, af hvilka det ena bär det täcka namnet »Turkos-slottet», emedan dess väggar stråla klarblå af alla de persiska kakelstenarne, som glänsa af äkta emalj.

Men det är icke blott i sagolika palats och furstliga salar, som prins Riza Khan är hemvan. Midt under alla politiska affärer, alla ansvarsfulla uppdrag och allt maktpåliggande arbete finner han äfven tid och tankar för de små och värnlösa i sitt fädernesland.

För två år sedan började han hopsamla penningar till bildandet af en skola i Teheran för fattiga, fader- och moderlösa barn. Grundplåten blef ett kapital, som han själf offrade för ändamålet. Broschyrer spriddes på persiska, franska och ryska språken, i hvilka han genom konsulerna anropade allas gifmildhet, som ville offra något för civilisationens framsteg i hans fädernesland. Efter förloppet af 10 månader hade man redan hopsamlat 4 tusen rubel, däraf ett hundratal rubel sändts af Persiens konsul i Stockholm, Göteborg och Kristiania. För att väl placera det hopsamlade kapitalet köptes ryska statspapper och deponerades »för evärdliga tider» i kejsarliga banken i Petersburg.

Och nu står skolan där redan färdig sedan ett och ett halft år tillbaka. Det är 60 små fattiga värnlösa barn, som här utbildas till nyttiga, persiska medborgare. Iduns bild efter en af prinsen medförd fotografi visar gossarne, uppställda med sina lärare framför skolans fasad. De bära käckt sin uniform och den

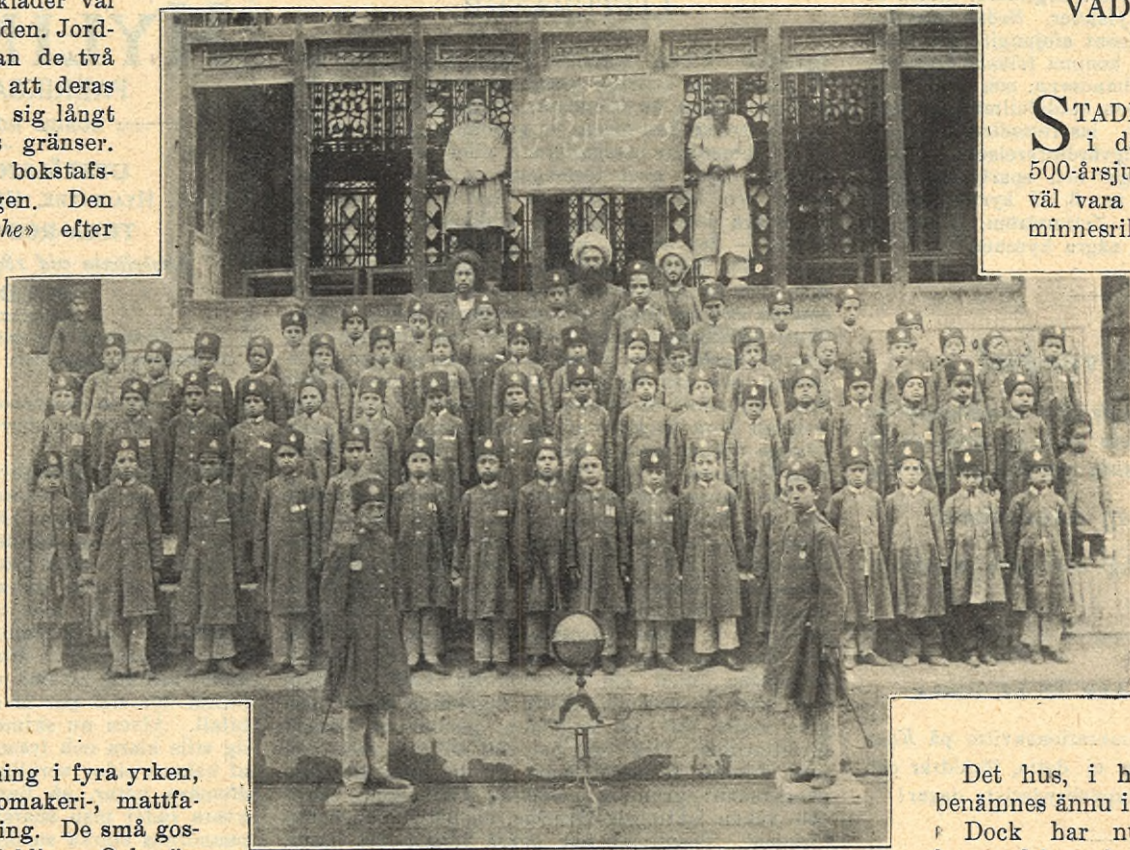

FRÅN PRINS MIRZA RIZA KHANS PALATS »DIAMANTSLOTTET».

svarta, höga *kullah'n** kläder väl alla de smås mörka hufvuden. Jordgloben där främst mellan de två äldsta gossarne utvisar, att deras kunskaper skola sträcka sig långt utom deras eget lands gränser. Skolans namn i persisk bokstafskrift läses öfver ingången. Den kallas »*Dabestani Daniche*» efter grundaren. Ty *Daniche* (= intelligens) är prins Riza Khans pseudonym såsom poet och författare.

Daniche-skolan har till uppgift att bibringa de fattiga barnen en elementär undervisning och på samma gång fullständigt lära dem ett yrke, på det de sedan efter slutad skoltid såsom goda handverkare ärligt må kunna förtjäna sitt bröd. Hitintills har man meddelat undervisning i fyra yrken, nämligen skrädderi, skomakeri, mattfabrikation och strumpväfning. De små gossarne äro redan helt skickliga. Och särskildt mattväfnaden, denna konst, som har så gamla anor i Persien, har i *Daniche*-skolan utmärkta utföware.

Nu ämnar emellertid prins Riza Khan införa ännu trenne nya yrkesgrenar. Hans skyddslingar skola lära sig att blifva snickare, bokbindare och låssmeder. Och det svenska skolväsendet har gifvit honom uppslaget därtill. Under sitt uppehåll här gör han nu också

PRINS RIZA KHANS SKOLA I TEHERAN.

Hans valspråk är äfven det vackra persiska ordspråket: »Gör väl och var god mot de fattiga! Det, som du kastar ut i hafvet, gifver Gud dig tillbaka i öknen.»

ELSA LINDBERG.

VADSTENA 500-ÅRS-JUBILEUM.

STADEN VADSTENA, hvilken i dag den 8 dec. firar sitt 500-årsjubileum som stad, torde väl vara en bland Sveriges mest minnesrika städer.

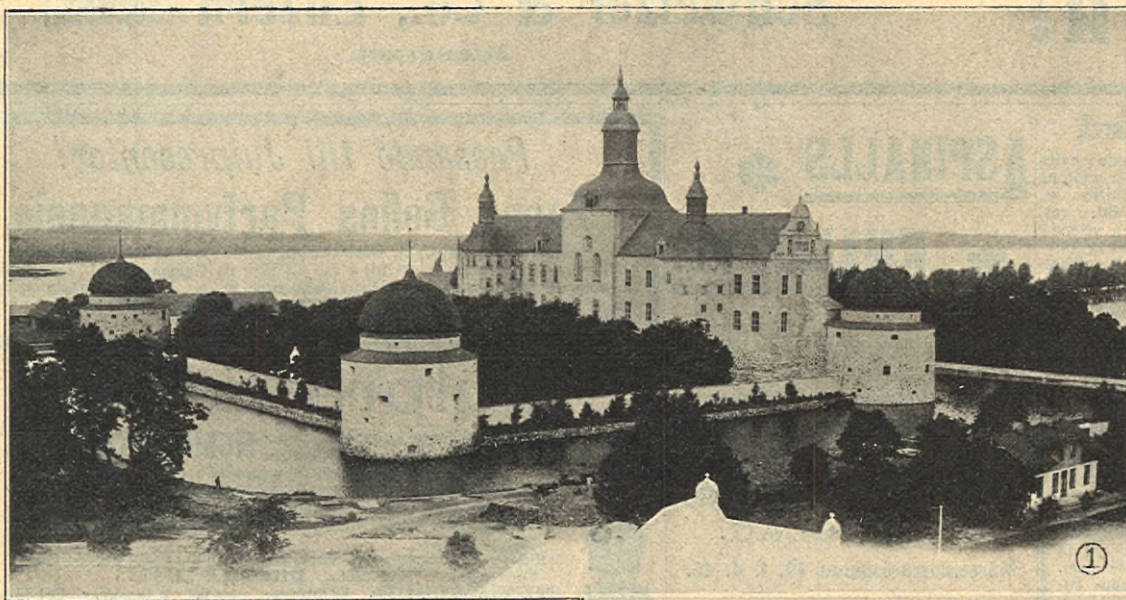
Bland personer, hvilkas namn äro förknippade med Vadstena historia, märkes främst den heliga Birgitta, hvilken grundlade det allbekanta Vadstena kloster i slutet af 1300-talet; vidare Gustaf I, som uppförde det storartade slottet. Därpå må erinras om Engelbrekts kraftiga uppträdande gent emot de till rådmöte församlade herrarne.

Det hus, i hvilket detta möte hölls, benämnes ännu i dag »Engelbrekts huset».

Dock har nu tiden omdanat dessa byggnadskomplex till något helt annat än hvad de ursprungligen varit afsedda för. Så äro gamla klosterbyggnaderna förvandlade till lazarett och vårdanstalt för sinnessjuka; i slottet inrymmes landsarkiv; rikssalen å Engelbrekts huset är inredd till bopingsrum o. s. v.

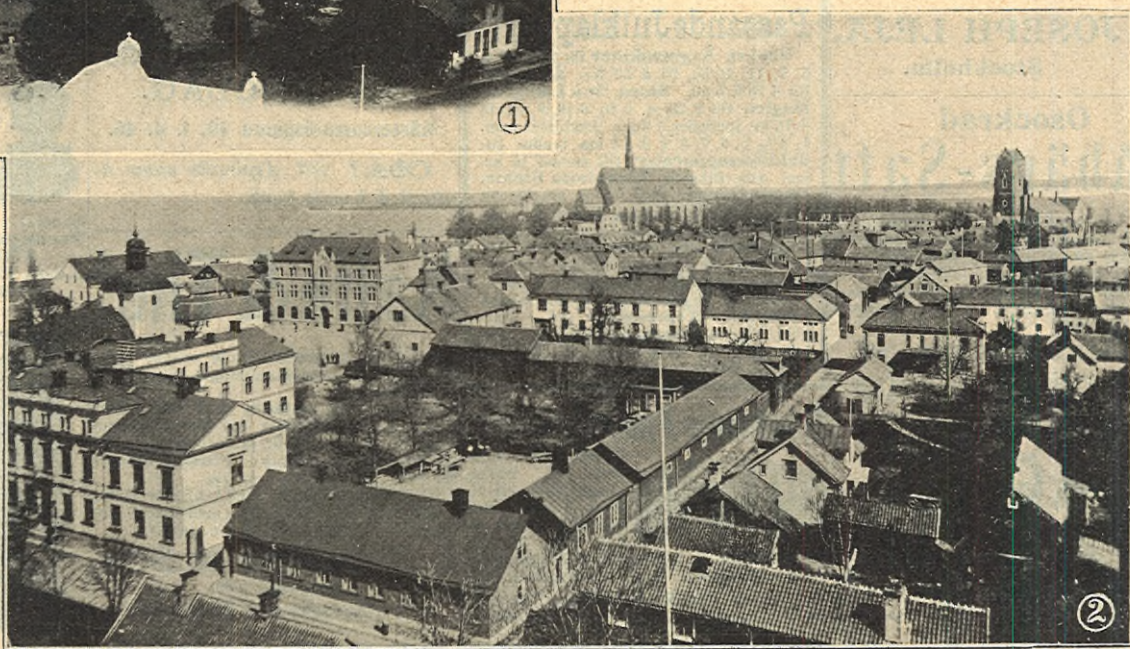
Klosterkyrkan har dock blifvit bevarad åt sitt hufvudändamål. Efter en genomgående restauration är den fortfarande upplåten för gudstjänster. Af Vadstena gamla stadskyrka, S:t Petri, återstår däremot endast tornbyggnaden, invid hvilken Allm. Läroverket är tillbyggt. Å vår totalvy öfver Vadstena stad höjer sig till vänster Klosterkyrkan med sin smala, spetsiga tornspira på det långa raka taket. Längre till höger ser man afteckna sig S:t Petri gamla kyrkotorn med sina trappstegsgafflar.

Det högtidliga 500-årsminnet firas i dag i Vadstena med allmän fest. Kl. 8 på morgonen ljuda alla stadens klockor. Härefter blåses revej och på slaget nio hissas å hundratals flaggstänger de blå-gula dukarne. Kl. 11.45 samlas stater, kårer och skolor å resp. lokaler, hvarifrån de marschera upp till slottets borggård, där »Vår Gud är oss en

flitiga besök i våra skolor och barnhus, han tager kännedom om slöjden, som i Sverige ju är en så viktig del af undervisningen. Och han gör detta med den ifver och det grundliga intresse, som utmärka allt, hvarmed Riza Khan sysselsätter sig. Han är äfven betänkt på att här i Sverige uppköpa de instrument och verktyg, som äro behöfliga för inlärandet af de nya yrkena, som nu skola införas i hans skola.

Prins Riza Khan stå många nöjen till buds. Af allt fröjdas han dock mest af att sysselsätta sig med och arbeta för sin skola. Vid tal om denna säger han: »Det är på detta sätt jag roar mig. Dessa sextio små värnlösa håller jag af, som om de vore mina egna barn.»

STADEN VADSTENAS 500-ÅRS-JUBILEUM. 1. VADSTENA SLOTT. 2. UTSIKT ÖFVER STADEN.

* Persisk mössa.

väldig borg» afsjunges och ett högtidstal hålles af borgmästaren, hr J. E. Kylander. Sedan därefter »Du gamla, du friska» unisont afsjungits, går fest-tåget till kyrkan. I tågen komma folkskolebarnen, alla med små flaggor i händerna, och efter dem landshöfdingen och biskopen, stadsfullmäktige, hospitals-, döfstumskole- och lasarettsdirektionerna, kyrko- och skolrådet, fattigvårdsstyrelsen och borgerskapets äldste, järnvägs- och sparbanksstyrelserna, arbetarföreningen m. fl. I kyrkan hålles gudstjänst af domprosten Zetterström, hvarefter Te Deum afsjunges jämte några hymner.

Ännu en vecka!

På mångas begäran utsträckes anmälningstiden för Iduns nyårsönskningslista ännu en vecka, så att — i stället för den 10 — sista anmälningdagen blir

lördagen den 15 december.

Försumma nu därför icke detta sista tillfälle att deltaga!

DEN BÄSTA JULKLAPP ÅT DE UNGA

är ovillkorligen ett prenumerationskvitto på Kamraten för 1901. Glömmen ej detta, föräldrar och ungdomsvänner, nu i julklappsbyraderiets dagar!

LITTERATUR.

Bland VÅRT LANDS litteraturhistoriska forskare och kritiska essayister intar *Hellen Lindgren* en bland de förnämsta rangplatserna. Ingen kan bättre än han förena en genomträngande analys af en konstnärs personlighets eller ett diktverks innersta djup med förmågan att vara underhållande och lättläst. Han är därför också skickad att blifva den stora bildade publikens litterära vägledare — den storas, men ingalunda därför den ytligas. Ty *Hellen Lindgren* är minst af allt ytlig, men han är alltid medryckande och klar i sin personliga syn på tingen och grunderna under tingen. Hans nyutkomna volym »Skaldar och Tänkare» ger nya vittnesbörd om dessa författares gedigna egenskaper, och den förtjänar att blifva en mycket läst bok. Ej minst de litterärt intresserade bland våra kvinnor böra fångas af dessa genomgående konstnärliga diktarporträtt, där just en kvinnas — Fredrika Bremers — bild hänger främst i galleriet.

En annan nyutkommen bok att varmt förorda bär ett författarinnanamn, som räknas bland våra talangfullaste och ej heller det okänt för Iduns läsarinor. Det är *Jane Gerandt-Claines* berättelse »Pampan». Liksom »Den nya världen», hvad Nord-Amerika vidkommer, förut funnit sin mäterliga skildrare i Hilma Angered-Strandberg, så har nu här den sydamerikanska kontinenten och speciellt Argentina, med sin egendomliga halfcivilisation och sina intressanta, ehuru ingalunda föredömesgilla seder fått sin belysning genom en svensk författarinna. Och hon har gått till sitt värf med icke mindre förutsättningar än den nämnda föregångerskan: grundlig personlig kännedom, skarp och vaken iakttagelseförmåga, en betydande berättarkonst. Resultatet har också blifvit det bästa, och den stora gräsöknens roman med sin botten-

HYLIN & CoS

FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDME DALJ

Försäljes i våra butikar

8 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16
A. T. 6469. A. T. 2497.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

lösa längtans underström, sin lidelsefulla stegring och sitt tragiskt starka slutackord skall helt visst finna talrika betagna läsare.

Ett tredje, ett fjärde författarinnan, de där och räknas bland Iduns kända medarbetare — och hur många inhemska diktare af rang är det nu snart egentligen, som icke någon gång bidragit i Iduns spalter! — pryda ännu ett par af säsongens litterära nouveautéer. *Mari Måhi* har sändt ut en andra samling af sina »Dagsländor», hvilka första svärm för ett par år sedan hälsades med mycket bifall. Äfven nu skimra deras vingar af en ypperlig stils klara och lysande färger, och om nog flere af bokens sidor verkliga röja något af dagsländans efemära natur, så finnas där också andra, mellan hvars rader man snarare tycker sig förnimma örn-pennornas starka susning än något som helst fjärl-fladders sköra lek.

Köp svart siden!

Begär mönster af vårt garanterade solida siden från 90 öre till 13 kronor pr meter. Specialitet: Nyaste sidentyger för brud-, sällskaps-, och promenadotletten, äfven kulörta och hvita.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz.)

Siden-Export.

(D)

Ägghvit-Separator

Treflig nyhet för hushållet

Kr. 1.—.

JOSEPH LEJA, Stockholm.

Osockrad

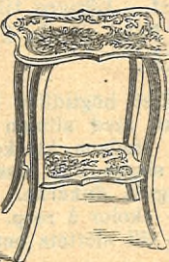
Blåbärs-Saft

af 1900 års utmärkta skörd. Garanterad oblandad. Denna saft ordinerar af framstående läkare såsom osviktligt läkemedel mot magkatarr och andra magsjukdomar. Pris pr helbutelj incl. glas 85 öre. Försäljes hos välsorterade specialhandlare och i bolagets försäljningslokal

36 Hamngatan 36. Svenska Vinfabriks-Aktiebolaget.

Rococobord

af finaste hvita björk, för målning eller glödrätt. kr. 9.—. Mål. i var. kulörer, ytterst smakfullt kr. 18.— Vår rikh. möbel-tillv. i fantasi-o. fornnord. stil rek. Tillskrif Tidaholms Bruks A. B., Tidaholm (Försäljningsmag. Beridarebang. 27, Stockholm).

Passande Julklappar!!

Vackra Ångmaskiner för 2.50, 3, 4, 5, 7, 11, 12.50, 20 & 30 Kr. Ångbåtar för 4.75 & 6.50. Stora, fina Lanterna Magica till 3.25, 4, 5.25, 6.50, 8, 10, 13 & 15 kr. inclusive 1 duss. glasbilder resp. 4, 4 1/2, 5, 6, 7, 8, 9 & 10 cm. breda. Induktionsapparater till endast 15 kr. incl. alla tillbehör. Kompletta Elektr. Ringledningar, best. af 1 ringklocka med starkt torrellement, 20 mtr dubbeltrådig ledning & knapp för endast 5.50. Klockställ med elektriskt ljus. Vid tryckning på en knapp tändes lampan. Särdeles praktisk, pris endast kr. 15.— Elektrisk cigarrtändare att hänga på väggen. Kompletter kr. 18.— Likvid torde medsändas rekvisitionen. Rekvirera i tid från ALBERT BRUNSKOG, Eskilstuna.

Tidaholms Fantasmöbler,

rikhalt. urval i fornnord. stil. Fullst. rumsmöblemang ut-föras i alla olika variationer efter order. Mod. mönster för glödränn. o. kullerering uppläggas, glödränn. verkställes. Begär prisuppgifter från Tidaholms Bruks Aktiebolag, Tidaholm (Försäljningsmag. Beridarebang. 27, Sthlm.)

Juvel- o. Guldarbeten

såväl enklare som dyrbarare hos Juvelerare K. G. MARKSTRÖM, Hamngatan 5, Stockholm.

ASPINALLS

EMALJFÄRG.

som särskildt lämpar sig för målning af alla slags husgerådssaker äfvensom för velocipeder, finnes hos de flesta färghandlare samt i parti och minut hos

ADOLPH LEMONS AKTIEBOLAG.

Mästersamuelsgatan 49, f. d. 45.

Obs.! Att Aspinalls namn är utsatt å hvarje burk.

Kaffe & The!

Specialité ångrostadt kaffe såsom java, plantage och moceablandningar till särdeles låga priser.

Såsom något särskildt godt och billigt bedja vi få framhålla vår plantageblandning till 1,60 och vår javablandning nr 1 till 2 kr. pr kg. Dessutom extrablandningar till 2,50, 2,80 och 3 kr. pr kg.

Utsökta chinesiska teer till 4, 5 & 6 kr. pr kg. Order till landsorten exp. med största omsorg mot insänd likvid eller efterkr.

J. F. Bross & Son.

Etablerad 1845. Norrlandsgatan 6, Stockholm.

Mustads Taffel-Grädd

är bästa bordssmör. Nederlag i Stockh. och Gefle hos Edvard Terserus.

Passande till Julpresenter!

Fanny Gelins Parfymmagasinet,

Malmtorgsgatan 5, Stockholm, (midt emot Hotel Kung Carl). Finaste Parfym fr. 15 till 1 kr. fl., Eau de Cologne, Tvål- och Toilettartiklar, eleganta Parfymetuer, Rafrachisseurer m. m., allt från bästa utländska firmor och till billigaste priser. 4711 Eau de Cologne i 25 storlekar. Till landsorten mot efterkr. Rikst. 22 25.

Julpresenter!

MUSIKINSTRUMENT.

Ärade kunder torde ihågkomma mitt rikhaltiga lager af alla sorters

Såsom särdeles passande presenter rekommenderas:

•INTONA, små, fina, svartpolerade Salongspositiv, med vef, behagligt ljud, 6 zinknoter gratis Kr. 20.

•ARIOSA, större, elegant utstyrel, starkare ton, 6 zinknoter gratis Kr. 25.

•PHENIX, hög och stark ton, äfven darrton. Kr. 55. Obs. Forteregister, 6 zinknoter. Dito större Kr. 70.

MUSIKALBUM. Konurgens porträtt, 2 melodier. fint läderband, 21x27 cm. Kr. 13-15. Dito, enklare band Kr. 10.50-11.

Dessutom: rikt sortiment af alla sorters Fioler, äfven imitationer af äldre mästares Guitarrer. (Obs. Damguitarrer, fint utstyrd och väl slämda). Flöjter, Klarinetter, Speldosor, Zymphonion, Occarinor och alla sorters Strängar. Begär illustrerad prisurakt, somerhälles gratis och franco från

STOCKHOLM

Alim. Telephon 21 21.

G. 103424)

GOTTFR. JOHANSSONS MUSIKAFFÄR

ÖSTERLÅNGGATAN 29.

CRÈME SIMON

pour les soins de la PEAU.

SAVON + POUDRE SIMON

à la PARFUMS

Crème Simon + Violette - Héliotrope

J. SIMON, 13, rue Grange batelière, PARIS

Försök Meyers American Putz-Cream.

Det yppersta putsmedel för mässing, koppar, bleck, zink etc. Finnes hos alla välsorterade specialhandlare.

[Ensamförsäljare Henrik Eklund & Son, Sthlm.

Gör endast ett försök.

Ernst Westerberg har i »Lena samt andra bilder från landsbygden» sammanfört några trohjärtadt tecknade taflor ur »lifvet på landet». Det är en viss gammaldags bredd och nog också delvis tyngd öfver hr Westerbergs stil, men den är på samma gång enkel och naturlig, och det ligger vederhäftighet samt ädel känsla på botten i allt hvad han gifver. Man har en välgörande förmåelse af, att han grundligt känner sitt ämne och älskar det. Hans »bilder» kunna tryggt anbefallas som god familjeläsning.

Någon »familjegosse» är nog däremot inte precis »Hasse Z.» och »Mannen, som ville bli ryktbar m. fl. historier» är ingalunda lämpad för små »dufingar». Men genom bizarrerierna löper en rik och i nutida svensk diktning nog så sällsynt åder af burlesk humor, en åder, som för öfrigt ej heller saknar sina insprängningar af äkta känsla. Månet godt skratt beredes en af de befängda interiörerna från den illustra firman Isak Vitt — »200 biträden, 400 millioners omsättning, kulörta skjortor till 3.50» — och den icke mindre illustra »familjen Svensson», men det gäckande skrattet tystnar i ett vemodigt leende, när man efter tusen upptägs yra plösligt stannar inför en sådan liten stämningsfull prosadikt som »Mors graf» — mors graf som »ligger midt i solen».

Ut ur ramen för ofvan nämnda arbeten — hur olika de ock inbördes äro — bryta sig genom sitt rent andliga innehåll professor Ö. E. Lindbergs nu i bokform utsända »Religiösa meditationer och stämningar», förut synliga i Göteborgs Handelstidning, där de väckt mycken uppmärksamhet och varmt erkännande. Det är en ädel och vidhäftad religiositet, som talar från dessa blad, en religiositet, som söker »utgå från det bibliska ordet allena och proklamera oförkränkbar rätt att efter samvete och förmåga få tänka öfver och lefva efter detta.»

En dylik lufsaskådning kan man ej annat än skänka sin vördnad, och professor Lindbergs betraktelser skola nu helt visst genom bokens form finna väg till många tacksamma hem, dit de förr ej nått genom det mera lokala press-organets spalter.

J. N.-G.

KUNGLIGA TEATERN har äntligen kunnat återupptaga »Mästersångarne», hvilken opera under förra spelåret rönt sådan framgång. Äfven nu väcker densamma det lifligaste intresse. Innehafvarne af hufvudrollerna äro desamma som förut. Ett par af birollerna hafva däremot kommit i andra händer, nämligen amman Magdalenas och lärpojken Davids, hvilka utföras af fröken Edström och hr Nyblom, båda ganska tillfredsställande.

VASATEATERN har nu — åtminstone för tillfället — uppgifvit att täfla med cirkus-varietéerna och i stället återgått till sina bättre traditioner på operettens område. Dess upptagande af Planquettes spirituella opera-comique »Corneilles klockor» blef en välförtjänt succés. Den stämningsfulla och fina musiken med sina många vackra och anslående melodier, de där så lätt fästa sig i minnet, har alla egenskaper att varda populär. Texten måste också räknas till det bättre slaget. Kommer så härtill, att utförandet alltigenom var ganska godt, är den entusiastiska stämning, som hälsat uppförandet af »Corneilles klockor», ganska förklarlig. Bland de uppträdande tages priset af fröken Grönberg, hvilken gaf en synnerligen behaglig bild af Ger-

maine och äfven i vokalt hänseende stod ett godt stycke framför sina medsystrar. Fröken Berents hade fått sig anförtrödd Serpolettes tacksamma, men till öfverdrift lätt lockande roll. Hon skötte sig emellertid mycket bra, någon gång kanske väl chargeradt. Spelet fick emellertid ersätta bristerna i rösten och dess behandling. På den manliga sidan stod hr Bergström naturligtvis främst som Gaspard. Både maskering, spel och sång förtjäna beröm. Han rönt och det lifligaste bifall, särskildt för sången i tredje akten, hvilken delvis måste omfattas. Hrr Lund (Grenicheux), Svensson (markisen) och Ringvall (fogden) fyllde ock rätt väl sina uppgifter. Det hela gick för öfrigt mycket bra under hr Hj. Meissners ledning, och bifallet var hela af-tonen entusiastiskt.

MUSIKFÖRENINGEN gaf i förra veckan sin 57:de konsert, hvarvid Gunnar Wennerbergs oratorium »Jesu födelse» kom till utförande. Det storslagna och härliga verket förfelade ej att göra ett både gripande och upplyftande intryck. Härtill bidrog ock det förträffliga utförande, som under prof. Nerudas vana ledning kom detsamma till del. Solostämmorna hade synnerligen goda representanter, särskildt i fru D. Afzelius samt hrr C. F. Lundqvist och Salomon Smith, alla tre erfarna och välkända oratoriesångare; men också fröken Svärdsström och hr Nyblom, hvilka voro nya på detta område, förtjäna erkännande, särskildt den förstnämnda, hvars synnerligen behagliga och välklingande sopranstämma under god vård bör kunna blifva af verkligt värde. Bristande utrymme hindrar oss att vidare ingå på verket och dess utförande. Det hela gick emellertid förträffligt och såväl körerna som k. hofkapellet förtjäna beröm. Vid konsertens slut hylade den fulltaliga publiken den 83-årige tonsättaren, som befann sig bland densamma.

Kosjuvelerare
K. ANDERSON
1 Jakobstorg
• STOCKHOLM •

Henneberg-Siden
— endast äkta, när det rekvireras direkt från mig — svart, hvitt och kulört från 65 öre till kr. 18: 60 pr meter. Tillsändes hvar och en franko och tullfritt. Profver omgående.
G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. o. k. hofl.) Zürich
Fru Stina Rodenstams Hushålls-Skola, Hudiksvall.
Läroämnen: Matlagning, kläd- och linnesöm, handarbeten, glansstrykning, träskärning, glödrättning m. m. »Skolan har tillvunnit sig stort och välförtjänt anseende» (Hudiksvallsposten). Prospekt på begäran.
Mönster-Bok för konstväfnad och broderi. Prisbelönad. Planscher i färgtryck. 2 häften. Erhålles mot ins. af 1 kr. till utg. Maria Collin, Lund.

Tandläkare TOM von HALL.
— 30 Sturegatan 30. —
Hvard. 10—2, 5—6. Helgd. 10—12.
Allm. Telefon 58 48.

TANDLÄKARE
G. G:son Hård af Segerstad,
Alma Hård af Segerstad
Birger Jarls gatan 13, 1 tr.
Rikstel. 2048. Allm. tel. 86 64

Tandläkare
HJALMAR JUNGNER,
EMELIE JUNGNER.
Hamngatan 26.
Hvard. 9—1/2 10 samt 1—2. Sönd. 11—12. Andra tider efter öfverenskommelse.
Allm. 16156. (S. T. A. 78840)

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
17 Karlavägen 17. Allm. tel. 130 57.
Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

Tandläkare Sjöquist
Sturegatan 6, Stockholm.

TANDLÄKARE
Göran Svenningsson,
Birger Jarls gatan 11, 1 tr.
Hvardagar 10—3. Helgdagar 10—12.

Tandläk. Elias Widfond,
25 Regeringsgatan 25.
Träffas kl. 10—2 och 1/2 5—1/2 6 e. m.
Plomb. och insättning af artificiella tänder

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymn. (friskgymnastik) i hufvudsak lika med Gymnastiska Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Kursen är 2-årig med början 1 okt. Upplysningar och prospekt genom Doktor J. Arvedson, Stockholm.

Kontinentrouten TRELLEBORG—SASSNITZ
2 turer dagligen i hvardera riktningen.
Vidare meddela: Stockholms Resebureau, Stockholm; Göteborgs Resebureau, Göteborg och Kontinentkontoret, Trelleborg.

Gustaf Piehls Bryggeri-A.-B.
Stockholm 66 Götgatan 66 Stockholm
rekommenderar sina tillverkningar af:
Lager-Öl, Lager-Dricka
Pilsner-Öl, Iskällar-Dricka
samt såsom specialitet:
Pilsner-Dricka
Allm. telef. 3656. Rikstel. 18.

Kronisk Snufva och Svalgkatarr
behandlas med inre smärfri massage (med instrument) af
Professor G. Cederschiöld.
Träffas hvardagar 2—4. Engelbrekts g. 5.

Hvarje stammare
kan lära sig tala flytande efter osviklig, fullt fysiologisk metod.
Bryggaregatan 10. **Julius Kamke.**

Damhårabeten.
Peruker, Benor, Flåtor, Lånkar m. m. i tusental hos Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

Prenumerera på
Iduns Modetidning!

Ledolin mot hudsjukdomar rek. af läkare.
Ledolin tvål, neutral, af hudspecialist erkänd den bästa.
Ledolin bröstkarameller mot hosta och heshet.
Ledolin salva mot ömkyla och vid behandl. af ekzem.
Tekn. Fabr. Ledolin, Stockholm.

Högstedt & Co
32 Regeringsgatan 32 — Stockholm —
Specialitet:
Bordeaux- & Bourgogne-viner
Billiga priser.

Välkomna Julklappar!
Munkstolar af ek å 12 kronor.
Docksåp å 20 kr. Levereras omgående efter förut insänd likvid.
G. Mallander, Kristianstad.

Hufvudgårdstöd,
pat. nyhet, bereder angenämaste hvila. Varmt rek. af doktor Westerlund m. fl. läkare, samt enskilda. Bör ej saknas i något hem. Pris 5 kronor.
Tillskrif Bruksbolaget, Tidaholm.

Jerla Ångtvätt
tvättar med bästa maskiner; tvättar med förstklassig personal och efter bästa metoder, tvättar utan frätande eller skadliga medel, tvättar väl och omsorgsfullt, tvättar billigt. Tvätt afhämtas och återlämnas samt tvätt notor tillhandahållas fritt.
Kontor: Jerla: öppet 8 f. m.—7 e. m. Rikst. Jerla 4. Allm. 17 33.
Kontor Stockholm: öppet 10 f. m.—2,30 e. m Allm. 40 14.

Örebro Ett-öres Pepparkaka
rekommenderas.

Ställbara Hufvudgårdstöd,
förrådade af Doktor Westerlund m. fl. läkare, bör ej saknas vid någon sjukbädd. Pris 6 kr. Försäljas af Kullberg & Co, Katrineholm. I Stockholm hos Henrik Heyman, Centralpalatset.

Holmqvist Skrif-, Språk- och Handelsinstitut, Göteborg.
10 speciallärare. (S. T. A. 010722)
Begär program.

Förklädennyheter!
Velour, 185 cm. bred, till Kragar, Aftonkappor och Barnkappor, 3,50 pr meter. Stökadt och väfdt ylle, ull tages i utbyte.
Hildur Anderssons Ullspinneri
Stafnäs Fabriksbod.
9 A Oxtorgsgatan.
Allm. Tel. 76 53*. Riks. 16 3.

Turkiska Divaner
klädda, från 45 till 92 kr.
Chäslonger från 20 kr.
Resärmadrasser fr. 15 kr.
Alla slags sängkläder och stoppade möbler från de enklaste till de finaste.
Fraktfritt öfver hela landet från
G. R. Danielssons Verkstäder,
Liljeholmen.
Rikstel. 44 39. Allm. Tel. Liljeholmen 49.
Begär illustrerad priskurant!

Nysydda Paraplyer
från kr. 1: 50 pr st.
Gummigaloseher
af ryskt och svenskt fabrikat till fabrikspriser.
Rosenbergs Paraplymagasin.

SYATELIER
FÖR
LINNEUTSTYRLAR
DARKEADNINGAR
FINASTE MODELLER
STORSTA SORTIMENT
BILLAGASTE PRISER
KARL H. NYMANS
HVIPTVARU, TRIKÅ & VÄFNADSÄFFÄR
17 NAMNGATAN 17
VÄRSYD, VÄRSTÄNDNING, ARBETE ÖFRIFVIS
STORT URVAL AF SOMMARS- & VÄLKÄLNINGSSTYGER
PUSKURANTER OCH PROFVER SÄNDAS FRANCO

För bouppsättningen!
— Virserums ekmöbler —
Oscar Edv. Ekelunds Snickerifabriks Aktiebolag i Virserum försälja från nederlag i Stockholm sina tillverkningar af alla slags Ekmöbler, såsom:
Salsmöbler, Herrammöbler, Kontormöbler, Fantasmöbler m. m. Beställningar efter ritning och skizz utföras. Egen arkitekt i Stockholm. Priskuranter och fotografier sändas på begäran. Utställnings- och försäljningslokal:
22 Birger Jarls gatan 22.
Rikstelefon 57 20. Allm. telefon 155 00.

Prenumerera på
KAMRATEN
illustrerad tidning för Sveriges ungdom.

LEDIGA PLATSER.

ETT FLERTAL GODA PLATSER för lärarinnor och hushållsbiträden finna anmälda å Stockholms Nya Förmedlingsbyrå. Kammakareg. 48.

ENKEL OCH ANSPRÅKSLÖS barnfröken något konnig i sömnad får plats genast att sköta och sy å 4 barn, 6-1 år. 2 tjänare finnas. Svar till »Agnes», Iduns exp.

Å NYA INACKORDERINGSBYRÅN, Brunkebergsgatan 3 B. finnes goda pl. för lärarinnor till värterminen. samt nu, och alltid för hushållskunn. flickor att skyndsamt söka.

PLATS ATT GÅ FRUN TILLHANDA finnes på nyåret för anspråkslös, barn kär bättre flicka, kunnig i kläd- och linnesömnad. Svar med fotograf af betygsskrifter och löneanspråk till »Medlem» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

HUSHÅLLSELEV kan mot fritt tvivret erhålla plats i landthushåll. Närmare upplysningar genom »E. S.» Helsingborg p. r.

Vid Sköfde elementarläroverk för flickor

finnes plats för två nio lärarinnor från och med början af nästa värtermin. Sökande till den ena af dessa befattningar böra vara utexaminerade från K. Högre lärarinnoseminariet och behöfva att undervisa i modersmålet och franska språket. Den årliga lönen för denna befattning är 900 kronor. Sökande till den andra befattningen böra vara utexaminerade antingen från nämnda seminariet eller från något af rikets folkskolelärarseminarier och beredda att undervisa i modersmålet, historia och geografi samt i naturvetenskap. Årliga lönen för denna befattning 800 kr. Ansökningshandlingar böra aförjas af läkarebetyg. Sköfde den 24 November 1900. Styrelsen.

PLATSSÖKANDE

EXAM SJUKGYMNAST önskar plats i familj i stad ell r på landet Äfven kunnig i handarbeten, konstväfnad, matlagning och bakning. Svar till »A. M. 22 år», Iduns exp.

EN BÄTTRE FLICKA önskar att vara som hjälp och sällskap åt äldre herr eller dam. Svar »Van vid sjukvård», Iduns exp.

BILDAD, arbetsam, hurtig flicka söker härmed plats. Är väl kunnig i matlagning, bakning, sömnad, handarbe en m. m. Svar till »Flit», Iduns exp. f. v. b.

EN UNG FLICKA önskar plats som hjälp och sällskap i hem, där hon får anses som familjemedlem. Svar till »Esther», p. r. Falun.

KV. SJUKGYMNAST med bästa rekomm. önskar nu eller till ny året plats i familj i landsorten. Svar »M. H. 1900», Iduns exp.

UNG BÄTTRE norrländska önskar plats i bättre familj som sällskap o. hjälp. Svar emotes tacksamt till »Sällskap» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

FLICKA AF GOD FAM. och med goda rek. önskar på nyåret pl. i Stockh., ant. i äldre god fam. som sällskap och hjälp e. som biträde i hushålls- och skrifv läxläs., sömnad o. d. Pålitlig och arbetsam. Svar mot. tacksamt till »S. M. H.» Linköping p. r.

UNG, GLAD och bildad landflicka önskar mot fritt tvivret efter julen komma i finare familj i Stockholm som hjälp vid vanligen förekommande göromål och äfven som sällskap. Svar före den 25 dec. till »L.» Karlstad, p. r.

BILDAD, PRAKTISK FLICKA, kunnig i matlag., bak, linnesömnad, väfning m. m. önsk. plats. Goda rek. Svar till »22 år S.» Iduns exp.

EN 35-ÅRIG SJUKSKÖTERSKA, som genomgått Sabbatsberg samt en sex månars kurs vid Sophiahemmet, önskar till nyåret plats i läka familj i större samhälle som hjälpe åt läkaren och eljest inom hemmet förekommande göromål. Svar märkt »Esther 1900» sändas innan den 20 December till Iduns exp. f. v. b.

PLATS ÖNSKAR pliktrogen lärarinna, van undervisa i alla ämnen, språk, musik, handarb. Glad humör, anspråkslös och energisk. Svar »Barnkär», S. Gumælii Annonsb. Stockholm.

BILDAD FLICKA söker plats, kunnig i alla hushållsgöromål, mall., bak, sylt, sömnad, vänlig, glad, anspråkslös och pålitlig. Svar »Ordningssam» S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

EN 14 ÅRS FLICKA från bättre hem, som deitagit i alla vid ett landthem för enade sysslor, önskar komma i prästgård eller annan god familj att mot fritt tvivret hjälpa till med förefallande göromål. Svar till »Stor och Stark» Slussen.

LÄRARINNA, undervisningsvan i alla skolämnen samt något musik, och som med framgång beredt elever inträde till de allmänna läro-erken, söker plats till nyåret. Svar till Nitisk G.» f. v. b. Iduns exp.

EN 28 årig småländska, med vacker handstil, söker plats i familj, där renskrifning finnes. Är äfven kunnig och villig att deltaga i hushållsgöromål. Svar till »Anna», Iduns exp. f. v. b.

PLATS sökes att gå frun tillhanda af en 22 års flicka. Vid lön fastes intet afseende. Svar till »Jenny», p. r. Vesterås.

SJUKHEM

för kvinnliga mag-patienter, Stockholm, St. Badstug. 6. Allm. tel. 15290. Rikst. 53 17.

Västerås.

Helinackordering kan erhållas i familj af ingenjörer och elever vid därvarande verkstäder, nu eller till nyåret. Svar till »1900», Västerås p. r.

INACKORDERING

i treflig familj under julferien önskas af lärarinna. Svar med uppgift på pris till »M. 28», Iduns exp. (2757)

EN UNG FLICKA af god familj, önskar till våren inackordering i något prästhus eller annan bättre familj på landsbygden för att öfva sig i husliga göromål, Benägna svar med prisuppgift torde godhetsfullt inändas under märke »A. A. 1901». Gumælii Annonsbyrå, Malmö. (G. A. M. 65292)

PARIS. Famille française reçoit quelques pensionnaires desirant apprendre le français. Références: M.me Ancker, née Uggla, 75 Sibyllegatan, Stockholm, M.lle Ljungqvist Munksjö, Jönköping. M.me LEHMANN, 7 rue Scheffer.

EN 17-ÅRIG FLICKA önskar inackordering i prästgård på landet, där ungdom finnes och där hon kan få grundlig handledning i hushållsgöromål. Önskligt vore att äfven någon undervisning i språk och musik kunde erhållas. Svar med prisuppgift till »Agda» motsets forst till Iduns exp.

I GODT HEM på landet, där tillfälle finnes, att deltaga i husliga görom., önsk inackordering för ett par unga flickor. Stockholms Nya Förmedlingsbyrå, Kammakaregatan 48.

NÅGRA allvarliga, unga flickor, som under instundande värtermin i hufvudstaden vilja förkofra sig i ett eller annat, finna upplysningar om därefter lämpadt hem, där undervisning äfven lämnas i litteratur-, konsthistoria, musik, språk och handarbete — genom korrespondens med »Hem» — Pension», Iduns exp.

PLATS i ett trefligt godt hem, där god husmoder finnes, och umgänge icke saknas, önskas af en anspråkslös bättre flicka, som vill betala för sig, har nyss slutat en kurs i hushållsskola. Svar före 15 dec. till »1900» Iduns exp.

I ETT GODT HEM, beläget vid foten af Örnberget i ovanligt naturskön trakt, med dagliga järnvägs- o. ångbåtskom., kunna unga flickor erhålla grundlig undervisning i allt, som hör till skötandet af ett väl ordnat hushåll, samt enklare och finare handarbeten, jämte konstväfnad. De bästa ref. kunna erhållas. Kursen börjar den 15 j. n. och slutar den 1 Maj. Närmare underr. af fru Eda Rhenström, Alvastra. Pris 65 kr. pr månad.

Australisk Kött-Extrakt

»W. Reimers» — är bäst — Agent C. G. Bäckström, STOCKHOLM.

Mot vår hälsas fiender,

bakterierna, är enligt läkareintyg det bästa vapnet ett dagligt bruk af F. Pauli's Azymol, dels såsom det verksammaste munvatten och mot smitta samt för särbehandling, ekzem, reformar, hudutslag, finnar o. d. Azymol erhöill gulmedalj London 1899 såsom det förnämsta antisepticum.

Praktiska gångmattor.

Vid Krontorps gård, adr. Värmlands Björneborg, försäljas till 65 öre pr meter vackra hållbara gångmattor, förfärdigade af starkaste cellulosa-fiber. Sändas mot efterkräft. Försök några meter på prof. (2679)

Prenumerera på Idun!

Hos Nordin & Josephson, Stockholm, samt öfriga bokhandlare finnes att tillgå:

Bilder och Berättelser

af Johannes Jørgensen, öfversatta af H. M. Med förord af Mathilda Roos. Pris 75 öre.

Ur pressens omdöme:

Författaren, förut känd som en utpräglad fritänkare, men nu genom Guds nåd och Andens kraft vorden en Jesu Kristi beännare och stridsman, framställer i dessa sina »Bilder och berättelser» i en på samma gång originell och fint poetisk form de religiösa sanningar han vill gifva sina läsare. Särskildt tilltalande äro bilderna »Träden ofvanifrån», »Solens ok», »Hvetekornet», »Vild-vinet» och »Ljus i natten», men äfven de öfriga berättelserna äro väl framställda och gifvande äro de alla. Helt visst skal den lilla boken blifva till glädje för hvarje tänkande läsare. Ur Månadsbladet nr 2 1900. — Öfversättningen är värdad och ledig. — Kristianstads Läns tidning.

H. Ihlström

Färg- & Kemikalieaffär

1 Uplandsgatan 1. För Glödrättning: Apparater, Färger, Fernissor, Betsor, Träsaker.

Putsmedel alla slag

Sämskskinn, Toilett-, Vagns-, Ådrings- & Tafvel-Svamp.

Äkta Franska parfymier till påfyllning. Telefoner: Riks. 59 51. Allm. 50 6.

NYTT. Difteri och andra smittosamma sjukdomar undvikas, om barnen alltid tvättas med den nya antiseptiska Tjårtvålen »A l'Hirondelle», som innehåller 10 % ren fisk furutjåra i fritt tillstånd. Stadkommer därjämte sammetslen by och mjuka smidiga händer. Finnar och andra utslag försvinna som genom ett trolslag. Verkan i högsta grad öfverraskande. Till salu å apoteken, i parfymaffärer och hos specialhandlare å 50 öre samt i parti hos Vasa Tvålfabr. A. B.'s Generalagentur, Smålandsg. 24, Stockholm.

Suomis

Isif

räntor

— Begär prospekt! —

Medicinska Bröstkaramellen "HOSTA ICKE"

är enligt läkares omdöme den mest välgörande, som hittills förts i handeln. Ende tillverkare C. A. Jansson, Mariagatan 16.

Försäljningsbodar: Ragvaldstrappor. Högbergsgatan 27 B Malmstorgsgatan 6. Regeringsgatan 88.

Förstklassiga Pianon och Flyglar efter Steinways nyaste system samt Orgelharmonium med pat. »pip-ton» och »pedalbas», belönade med 26 första pris från in och utlandet, tillverkas af

ÖSTLIND & ALMQUIST, ARVIKA.

Lager och filialexpeditioner: STOCKHOLM GÖTEBORG 50 Vasagatan 50, 1 tr. 18 Västra Hamng. 18

Hvad skola barnen gifva till julklapp?

Lätta, praktiska, särdeles omtyckta små arbeten kunna rekvireras från Kindergartan, Kommandörsg. 25. Obs. Endast till landsorten! Ny prisKurant.

Köp alltid

Örebro Yllefabriks berömda prisbelönda

* Klädningstyger! *

Begär proffer och prisuppgift hos Aktiebolaget ÖREBRO Yllefabrik, ÖREBRO.

Malmö Best Patent

är det bästa hvetemjölet såväl till hushållsbruk som för bagare.

Tillverkas uteslutande af

Malmö Stora Valskvarn. (C)

Ärade Föräldrar.

»Allenburys» Food lämnar full ersättning för modersmjölken. Det är framställt med fäst afseende på barnets utveckling och matsmältningsförmåga och då barnet efter, som det växer, behöfver kraftigare näring förekommer detta Food i 3 serier nämligen:

N:o 1 afsedt från födelsen till 3 månaders ålder. N:o 2 afsedt från 3 till 6 månaders ålder. N:o 3 (Malted Food) från 6 månaders ålder, äfvensom för svaga och af dålig mage lidande personer. Säljes på apoteken samt i hvarje välsorterad speceri- och delikatess-affär i riket. I parti genom A. W. HELÄND, Norrköping, Rikstelefon 1191, och ADOLF AHLGRÉN, Gefle, Rikstelefon 1165. (G. 98528) Nederlag för Stockholm hos herrar Peterson & Malm. Rikst. 3274. Allm. tel. 1187.

STOCKHOLMS INTECKNINGS-GARANTI-AKTIEBOLAGS BRAND- och DYRKFRIA FÖRVARINGSHVALF

(öppna alla söckendagar kl. 1/2 10-4) innehållande c:a 1,650 st. skåpäck. Årlig hyra för fack, beroende af storleken, 20, 25, 35, 50 kronor. Testamenten, Gåfvobref och dylika handlingar emottagas till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar. (S. T. A. 16805)

Guldmedalj å Världsutställningen i Paris 1900.

KALODERMA advertisement with image of product box and text: Kaloderma-gelée, Kaloderma-tvål, F. Wolff & Sohn, Karlsruhe. Erhålles å Apoteken samt i 1:sta klassens Parfumeri- o. Frisér-Affärer.

Lars Monténs Neutrala Kärtval till ylletvätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast salunda. 1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 till 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 å 38 grader. Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker. Nr 19 Stora Nygatan. — Nr 29 St. Paulsgatan. Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897.

Lämpligaste julklapp åt herrar är en låda af Havanna-Magasinet's cigarrer Drottninggatan 21, STOCKHOLM. Filial: Normalmstorg. Filial i Göteborg: Göteborgs Arkader.

CARL F. KÄLLSTRÖM JUVELERARE 4 ÖSTRA HAMNGATAN 4 MALMÖ SPECIALITÉ: KONSTNÄRLIG CISELERING

GEFLE MANUFAKTUR-AKT.-BOLAGS Oblekta, Blekta och Färgade VÄFNADER försäljas i parti från kommissionslagret i Stockholm hos ADOLF BODELL

Friestedts Foderbenmjöl (Guldmedalj). Säljes genom hrr apotekare och handlande. A. W. Friestedt, Stockholm. Slakt.-Akt.-Bol. Normalm STOCKHOLM, rekommenderar sina goda julsinkor, julkorf m. m.

Margarin-Aktiebolaget Zenith, Malmö.

Zeniths Margarin står främst i smak och arom.
Af såväl Gräddmargarin som vanlig Margarin tillverkas
era kvaliteter.
Uti Zeniths Margarin ingå inga tekniska preparat.
Använd uteslutande Zeniths Margarin.

Hållbaraste

äro

Äkta Ryska Galoscher

Petersburgs-fabrikatet

därför äfven
billigaste.

Obs! Röda triangeln. Partiförsäljare: Galoschimportbolaget, Stockholm.

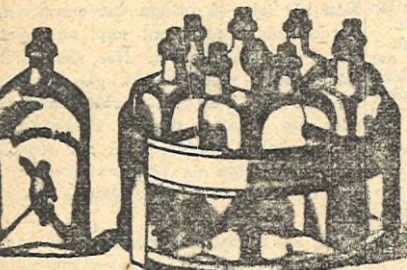
Wasabryggeriets * * * Maltdrycker

rekommenderas.

Specialité: **Pilsnerdricka.**

Allm. Telef. 30 57.

Rikstelef. 10 73.

Med anledning af »Clematis» vär-
defulla uppsats i Idun för d. 10
febr. »Om farorna vid barns uppfö-
dande med komjölk», få vi härmed
som fullt jämförlig med alla förekom-
mande utländska apparater framhålla:

BABY

SVENSK DYLFLASKAPPARAT
rekommenderad af professor Medin.
Apparaten kostar komplett med 8 fla-
skor och kokkärl kr 6:—
Dito utan kokkärl » 3: 50

Med hvarje apparat följer »Kortfat-
tade regler för späda barns uppfödande med komjölk» af professor O. Medin.
Apparaten, som redan vunnit särdeles stor spridning äfven i grannländerna, är, ut-
om af professor Medin och dr Carl Flensburg i Idun för den 2 mars 1892, förordad af
e. o. professor W. Pipping i Helsingfors och dr Chr. Dederlein i Kristiania m. fl.
Säljes i parti hos hrr B. Abrahamson & Co. Stockholm och i minut hos hrr Alb. Stille
Ch. O. Werner, Josephsson & Ågren, Sandbergs bosättningsmagasin, Kuntze & Co.,
Numa Peterson, Åkerholmiska bosättningsmagasinet samt alla apotek i Stockholm.
i Göteborg i Ch O Werners filial Dessutom å de flesta apotek i riket

JOH. LUNDSTRÖM & Co.

Stenkol, Cokes, 1:a maskinkrossad Anthracit,

bästa bränsle för illuminationskaminer och värmeneessärer.

Allm. tel. 22 88. Kontor: 29 Skeppsbron 29. Rikstelefon 427.
Allm. tel. 69 19. Försäljning: 5 Strandvägen 5. Rikstelefon 22 29.
Allm. tel. 61 98. Filial: 1 Farmvägsgatan 1. Rikstelefon 20 12.

Massage-kuren.

Afbandlar huru sjukdomar upptäckas,
behandlas och fördrivas med massage. Af
K. A. Bergström. Pris 2,50.

Ur pressens omdömen:
Särskildt framhålls vissa rörelser bety-
delse och goda resultat i fall, där massage
behandling hitintills ansetts utan nytta.
Stockholms Dagblad.

Massage-kuren är en bok som förlänar
uppmärksammas ej allenast af fackmän
utan äfven af den stora allmänheten.
Svenska Morgonbladet.

Författaren till detta arbete har en stor
praktik, hvarför han är väl hemma i de
saker, som röra densamma. »Skåning.»
Gustaf Chelius förlag.

1:a kl. Ljusbad-Institut

med massage och vattenbehandling mot ner-
vositet och reumatism.
— Afmagringskurer. —
Hygienisk ansiktsmassage (Dr Metz-
gers metod). Manicure
FRU EMELIE HAGELTHORN.
Tel. Brunkeb. 784. Biblioteksg. 12.

Jul- & nyårskort

till billigaste priser och i alla önskliga for-
mat. Prover å nyårskort samt många an-
dra lätsälda artiklar mot 40 öres insändan-
de. Hög rabatt. Agenter önskas!
Adress Axel Jonsson, Fränsta.

Nya kläder åt barnen till jul!

Goskostymer, Gosskavajer.
Flickkappor, Flickkavajer.
Flickklädningar.
Mössor, Strumpor, Damasker.
Underkläder.

Till alla åldrar, till alla priser!
Sändes fraktfritt mot efterkraf. Vid
beställningar torde ålder uppgifvas.
Icke passande utbytas omgående.
Rikstelefon 47 69.

Göteborgs Barnbeklädnads-Magasin
Maria Sahlin,
63 Kungsgatan 63, Göteborg.

Man mår aldrig väl

af oblandadt kaffe, som all-
deles förstör Eder, hvarför
man alltid bör blanda det
med **Stockholms Kaffe-Ak-
tiebolags** berömda **Intubi-
kaffe**, som gör kaffet godt,
hälsosamt, välsmakande, yt-
terst drygt och billigt samt **för-
hindrar kaffeförgiftning.**
Paketer å 25 och 10 öre i
alla Speceri- och diverseaffärer.
OBS. att firmans namn, **Stock-
holms Kaffe-Aktiebolag**, är
tryckt å alla paket, ty **endast
dessa** äro verkligt äkta.

Nyttiga Jul-Presenter!

Från och med måndagen den 3 december till måna-
dens slut utförsäljer undertecknad alla från
höstsäsongen öfverblifna varor i:

Siden- och Ylle-Klädningsstyger!

Däribland framhålls särskildt:

- Svarta helsidentyger, å 1,75, 2,50, 3,00, 3,60, 4,00, 4,50, 5,00 & 6,00 kr. pr meter.
- Kulörta helsidentyger, å 1,50, 1,75, 2,50, 2,80, 3,00, 4,00 & 5,00 pr meter.
- Ljusa sidentyger till balkklädnings, å 1,50, 1,75 & 2,00 pr meter.
- Sidentyger till bluslif, å 2,00, 3,25, 4,00 & 5,00 pr meter.
- Fasonerade sidentyger till bluslif, å 1,50, 2,00, 3,00, 4,00 & 5,00 pr meter.
- Svarta fasonerade sidentyger till klädningar & bluslif, å 3,00, 4,00 & 5,00 pr meter.
- Svart helsiden, brocad, å 7,00, 8,00 & 9,00 pr meter.
- Svart halvesiden, brocad, 100/120 ctmr bredd, å 3,50, 4,00, 5,00, 6,00 & 7,00 pr meter.
- Kulörta hellylle klädningstyger, innehållande 6 meter dubbel bredd, å 5,40, 6,00, 7,50, 9,00, 10,80, 12,00 & 15,00 kr. pr klädning.
- Kulörta hellylle klädningstyger, innehållande 5 meter, 115/120 centimet. bredd, å 12,50, 15,00, 17,50, 20,00 & 25,00 pr klädning.
- Kulörta satin-kläden, 120/130 ctmr bredd, å 3,50, 4,00, 5,00 & 6,00 pr meter.
- Svarta hellylle klädningstyger, innehållande 6 meter dubbel bredd, å 6,00, 7,50, 9,00, 10,50, 12,00, 15,00 & 18,00 pr klädning.
- Svarta satin-kläden, 120/135 ctmr bredd, å 3,00, 3,70, 4,25, 5,00 & 6,50 pr meter.

Velveteen till klädningar, alla moderna färger. Velveteen till bluslif, alla moderna mönster.

Paraplyer med modernaste käppar,
å 5,00, 6,00, 7,00 & 9,00 pr st.

Ett parti äldre halvesidenparaplyer
bortslumpas till 4 kr. pr st.

Ett större parti **HELYLLEKLÄDE**,
90 ctmr bredd, å 1,60 pr meter.

Expedieras till landsorten mot efterkraf.
Rekvisioner, öfverstigande 25 kronor, fraktfritt.

AUGUST CARLSON.

Siden- och Manufakturmagasiner.
50 Vesterlånggatan 50 o. 61 Drottninggatan 61,
nedre botten och 1 tr. upp. hörnet af G:a Kungsholmsbrog.

Salubrin

af fil. Dr P. HÅKANSSONS, Eslöf, tillverkning,
patenteradt giftfritt antisepticum,

räknas såsom **oumbärligt i hvarje hem**
där man försökt det.

Bästa medel mot **hudsjukdomar, hårsjukdomar, yttre skador**,
såsom **frost- och brännskador, sårnader**, äfven då de äro af **tuberku-
lös art, snufva, hosta** m. m. m. m.
B-skrifning om Salubrins användning åtföljer hvarje flaska Salubrin. Se dessutom
meddelandena i Eira af de mest framstående läkare m. fl.
Allmänheten varnas mot efter pning af fabrikatet.
Salubrin tillhandahålls i parfym-, speceri- och färgaffärer. Partilager hos Geijer
& Co, Stockholm.

Skånes Enskilda Bank

uthyr i sitt brand- och dyrkfria
Förvaringshvalf

fack mot årlig hyra af 20, 25, 35, 75 kronor, beroende på storleken.

Lämplig "KONSTFLIT" Julklapp!

ny
hemslöjds- och handarbets-tidning
redigerad af Fröknarne H. von Düben och M. Anderberg.
Konstnärliga mönster
till alla moderna handarbeten, läderplastik, gyllenläder, träskärning,
porslinsmålning, glödrättning m. m.
Till alla i tidningen förekommande mönster anskaffas önskade
material, färger, trämodeller etc.
Prenumerationspris för helår 4: 50, för kvartal 1: 25.
Prenumeration mottages å alla postkontor i riket
eller direkt från
»KONSTFLITS» Redaktion och Exp.: Engelbrektsq. 4, Stockh.

Iduns Handarbets-tidning

Gratis!

innehållande **Konstnärliga originalmönster** för
läderplastik, gyllenläder, träskärning, glödrättning,
porslinsmålning m. m. m. m.

erhålles gratis

om man prenumererar på

IDUNS MODETIDNING med planscher

som kostar 1.50 för kvartal. Prenumeration å alla post-
kontor, i alla boklådor samt hos alla Iduns kommissionärer.

»Alla småbarn böra, i synnerhet under det första lefnadsåret, tvättas med Henrik Gahns med lano i öfverfettade Barnlval, som stärker och bevarar huden samt förekommer hudlöshet och sårader. Genom en ringlösats af Thymol (0,2 %) är den äfven ett godt desinficerande medel, lagom kraftigt för de späda barnens ömtåliga hud. Den rekommenderas af barnmorskor och barnsköterskor och berömmas af alla de mödrar, som, tack vare tvålens godhet, se sina barn fria från utslag och hudsprickor.»

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI
I UPSALA.

(Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 9—15 DEC. 1900.

Söndag: Buljong med stjärnmakaroni och parmesanost; kokt piggyvar med smör och ägg; järpe i gelé; ananasglace.
Måndag: Grytstek med potatis och saltgurka; helkokta äpplen med grädda.
Tisdag: Kajsarsoppa (enkel); kromgädda med potatis, smör och pepparrot.
Onsdag: Kall stek med legymer, soppa på blandad frukt.
Torsdag: Får i kål; plättar med sylt.
Fredag: Trinbal på kalf med örter; vinsoppa.
Lördag: Jenny-Linds'soppa; blodplättar med skiradt smör och lingon.

RECEPT.

Ananasglace (f. 6 pers.). 5 äggulor, 1—2 del. vatten, 110 gr. socker, ½ lit. tjock grädda, 1 burk ananas.
Beredning: Äggulorna, vattnet och sockret vispas öfver elden, tills det tjocknat, då grytan aflyttes; vispingen fortsättes tills smeten är kall. Då ivispas den till hårdt skum uppvispade grädden, jämte hälften af ananasen skuren i små bitar, samt ananaspadet. Massan fryses ej för hårdt, upplägges på geléskål och garneras med resten af ananasen, skuren i skifvor, samt små biscuits.
Grytstek (f. 18 pers.). 5 kgr. innanlår eller fransyskan, 3 hgr. späck, 3 msk smör ell. 6 msk. smält flottyr, 2 msk salt, 2—3 lit. buljong eller vatten, 24 kryddpepparkorn.
Sås: 2 msk smör, 4 msk. mjöl, köttsky, 2 del. tjock grädda.
Beredning: Steken tvättas med en duk doppad i hett vatten, späckas och brynes därefter i det brynta smöret eller den heta flottyn. I det senare fallet upptages steken, sedan den är brynt, och allt fett afslås. Steken saltas vätskan påspädes litet isänder, och kryddorna läggas; hvarefter steken får färdigsteka, med lätt slutet lock, omkr. 3—4 tim. tid. Steken bör vändas ett par gånger under stekningen, men spädning undvikas under den sista halftimmen. Köttskyn silas, skummas och såsen beröts enligt allmänna regler för såsen.
Kajsarsoppa (enkel), (f. 6 pers.). Ett halft kgr. morötter, en och en half msk. smör, 2 lit. efterbuljong, 1 msk. mjöl, peppar, salt.
Beredning: Morötterna sköljas skrapas och skäras i bitar samt brynas i smöret.

När de äro vackert bruna påspädes ½ lit. af buljongen, hvarefter morötterna få koka, tills de äro mjuka, då de passeraras.

Smör och mjöl sammanfräses, purén tillsättes jämte resten af buljongen, och soppan får koka i 10 min., hvarefter den skummas och afsmakas med peppar och salt.

Trinbal på kalf (för 6 pers.). 5 hgr. benfritt kalkkött, 100 gr. smör, 2 ägg, 2½ del. tunn grädda, salt, hv. peppar, 3 msk. hv.-mjöl, ½ kgr. makaroni.

Beredning: Köttet befrias från senor och hinnor, skäras i tärningar och drifvas tre gånger genom köttkvarn. Det stötes därefter i stenmortel tillsammans med smöret och äggulorna. Grädden, jämte mjöl, salt och hv. peppar inarbetas i färsen. En vacker bleckform smörjes med smör och garneras med förvällad makaroni, skuren i ringar och stjärnor. Äggvitorna slås till hårdt skum och nedskäras sist i färsen, som genast hälls i den förberedda formen. Formen öfverbindes med smordt papper och timbalen gräddas i vattenbad i ugn 1—1½ tim. Den uppstjälpes och serveras med konserverade örter, öfverhållna med skiradt smör.

Jenny Linds'soppa (f. 6 pers.). 3 msk. hvita sagogrön, 2 lit. blandad kalf- och oxbuljong, salt, socker, 2 del. grädda, 1 äggula.

Beredning: Grynen sköljas i kallt vatten, läggas i den kokande buljongen och få koka, tills de äro klara. Grädden kokas upp och hälls i soppan, som därefter afsmakas med peppar och salt. Äggulan uppvispas i soppskålen och soppan tillslås under stark vispning.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att till denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare.»

NELLY B. 1) Detta är sannolikt olämplig sysselsättning för eder. 2) Se svar till 21 år 1) i n:r 7. Så vidt möjligt är dock därefter ombyte af luft och förhållanden samt hvilat rekommenderas. 3) Undvik alla kvacksalvaremedel.

S. i L. Det går bort genom tvättningar med sublimatättika (1:300) 4—5 kvällar å rad samt ingnidning hvarje morgon af s. k. anis-salva (5 proc.) en tid bortåt. Emellertid kan ni ej erhålla dessa saker utan läkares recept.

EVA. Tvätta grundligt hvarje kväll med en lösning af 20 gram borax och 20 gram alun i 300 gram vatten. Uppstärretning, gör ni några dagars uppehåll.

UPPFÖSTRARINNA. En dylik inverkan torde åtminstone vara ytterst sällsynt; för vår del hafva vi ej ens hört talas därom.

KVINNLIG, MÅNGÅRIG PRENUMERANT. Se svar till Pansy i n:r 3.

NY PRENUMERANT. Se svar till Pansy i n:r 3. I Stockholm: dr Afzelius, Möller, Sederholm m. fl.

PRENUMERANT. Nej, orsaken är nog sannolikt bleksot (blodbrist), såsom vanligast är förhållandet vid er ålder.

LISBETH. Ni kan försöka att hvarje kväll tvätta er med carbollösning (3 proc.) orsaken är dock sannolikt er flytning, hvarför det vore önskvärdt, att ni personligen vände er till läkare.

OROLIG 23-ÅRING. Efter all sannolikhet grosses.

BEKYMRADE 19-ÅRING. Allt hvad ni kan göra, är att söka förbättra ert allmäntillstånd. Jämför i öfrigt svaret till 23 år 1) i n:r 7.

NITTONÅRING. Se svar till 23 år 1) i n:r 7. Salt bör ni undvika.

FÖRTVIPLAD TÖS. Som ni ju på det hela känner er frisk, behöver ju detta ej utgöra något hinder.

— a — y. Se svar till 25-åring i n:r 7. Den inre (nä eventuella orsaken beroende) behandlingen är dock bästa hufvudsaken.

EN BEDRÖFVAD. Sörutningar hvarje kväll med ljum borsyrlösning (2 proc.). Om det onda är envist, bör ni vända er till örnläkare.

D. r. — d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att till denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 1035. En ung flicka frågar hvar man bäst och till moderat pris i Stölm

Barnängens

Eau d'Ambre Rosée
och
Extrait d'Ambre Rosé
samt
Savon de Barnängen.

Nya, fashionabla, med utsökt angenäm och varaktig parfym samt synnerligen smakfull utstyrel.

skall kunna få lära sig ansiktsbehandling-pedecure och manœuvre samt äfven hårfrisering?

N:r 1036. Vill någon gifva mig fullständig upplysning om hur jag skall kunna blifva medlem af Fotografiska Förbundet i Stockholm?

N:r 1037. Hvad är billigaste inackordering i Stockholm?

N:r 1038. Är det möjligt att på möbler, där lackeringen på sina ställen fallit af, återställa densamma?

N:r 1039. Hvar är Harald Molanders berättelse »Farbror Kuno Ottokar» of-fentliggjord?

N:r 1040. Skulle någon kunna gifva anvisning på hvar man skall kunna erhålla en liten enaktspjes vid namn »För och nu»? Den stod på 60-talet i tidskriften af samma namn. Personerna voro 4, »fru A.» hennes nåd B., fröken Pruel och en kammarjunkare.

N:r 1041. Vill någon säga mig namnen på Stockholms mest ansedda fotografier.

Elev i Foto.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifes ut-tid tydligt nummer å den fråga de gälla. At de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfylltsgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en upp-muntran att vid dess slut utdelat tre pris-hvartdera bestående af 25 kronor. Förden skull bör en hvrr, som insänder svar, alltid underteckna med sinna signatur.

N:r 883. Oljemålningar, som blifvit gamla och förlorat sitt friska utseende, upfriskar man på följande sätt: 100 gram oxgalla, 100 gram ättika, 50 gram ammoniak och 25 gr. salt låter man stå 24 timmar i en med blåsa eller pergamentpapper öfverbunden burk. Med en borste omöres och smörjes lösningen på målningen; taflan sköljes sedan med vatten och sättes på sned att torka, hvarefter man fernissar den.

Tordis Ugglå.

N:r 939. Vänd er till Iduns läkare. Tack vare denna tidnings tillmötesgående mot sina prenumeranter kunna dessa erhålla råd kostnadsfritt.

N:r 940. Har ni inte försökt använda »Excelsior, rengöringsmedel för guld och silver»? Det är ett utmärkt medel, lika bra för nysilver som riktigt silver. Det köpes hos en fru Björkegren från Helsingborg och kostar visst 25 öre pr-paket.

Tordis Ugglå.

— Nysilver bör ej gärna borstas eller gnidas blankt; försilfringen nötes nog ändå. Bäst är att öfverstryka det med en blandning af såplut och krita, ganska tjock. Kritan aftvättas eller borstas bort, sedan silfret stätt därmed öfver natten.

Karla Rönne.

N:r 944. Lös upp håret hvarje afton innan ni går till sängs skaka det lätt, att luften må intränga mellan hårstråna rensa sedan håret från damm med en

Aktiebolaget Lindells Möbelfabrik,

f. d. Joh. Aug. Lindell & Söner.
— Kongl. Hofleverantör. —
Möbler i alla moderna stilsorter.
Möbler i renässans, rococo, Louis XVI och empire.
Skicklig möbelarkitekt. Måttliga priser.
Vid inrättande af nytt hem eller ombildande af gammalt infordra alltid ritningar och kostnadsförslag från
Aktiebolaget Lindells Möbelfabrik,
NORRKÖPING.

fin kam och insvep det i ett nät. Detta förfaringssätt stärker hufvudsvälens verksamhet och befordrar härväxten. Dessutom bör ni jämte de dagliga rensningarna ofta tvätta håret med ljumt vatten och äggula. Denna skummar och ersätter därigenom tvålen som man af hänsyn till hårfärgen icke gärna bör använda. Men då sådana aftvättningar ofta åstadkomma förkyllning kan man i många fall hellre tillråda att rengöra hufvudsvålen med franskt brännvin. Homy-Water eller Eau de Guinine. Alla dessa medel befordra på samma gång härväxten och förhindra hårets affallande, emedan de stärker hårrötterna utan att verka upphettande eller i annat afseende skadligt. Om håret i trots af dessa försiktighetsmått visar benägenhet att falla af, eller om man t. o. m. fått nakna ställen på hufvudsvålen så ligger orsaken härtill ofta i för stark rening af nervsystemet t. ex. genom själsarbete eller nervförsagande nöjen blodbrist eller dålig mage och då måste naturligtvis dess olägenheter först och främst afhjälpas. Men samtidigt kan man också söka afhjälpa förusten genom lämpliga härväxtmedel. Tyvärr på-träffar man på detta fält det samvetslösaaste charlataneri och låter sig ofta förledas att köpa allddeles värdelösa, ja, ofta skadliga medel utan att betänka, att de ofta giftiga beståndsdelarna i sådana »härmedel» innehålla allvarlig fara för härnas syn och hörsel. Det torde därför alltid vara bäst att för detta ändamål rådfråga sin läkare och bedja honom om recept på ett godt härmedel.

Tordis Ugglå.

N:r 947. Till spelbord är det vackert med en fyrkantig duk af vllejava, t. ex. mörkblå, med en bred bård i kanten, sydd i vackra färger. Till buffet och serveringsbord är det mest praktiskt att använda dukar af hvitt tvätttyg t. ex. sydda med rött, blått och gult bomullsgarn i bulgarisk stil. Beskrifning på en vacker duk till matbordet kan ni få af svaret n:r 743 i Idun för i år.

Tordis Ugglå.

N:r 953. »The Ladies' Homejournal» och »The Munsey Magazine» äro två intressanta engelska tidskrifter och »L'illustration» på franska. Man kan prenumerera på dem i hvilken större bokhandel som helst.

Ernest.

N:r 1014. I Stockholm finnas en maltkuranstalt å 65 Regeringsgatan (ingång från Lästmakaregatan, som äres af prostinnan Hulda Strömberg, född af Ekenstam. Jag har såndt många patienter, lidande af hosta, svaghet efter genomgången influensa och andra febrar, nervsvaghet och blodbrist till denna maltkur.

Resultatet har oftast blifvit viktstillökning och kraftförbättring.

Maldrycken är mycket välsmakande. Serveras varm bäst på anstalten mellan 11—12 f. m., men hemsändes äfven.

Praktiserande Läkare.

— Undertecknad vill, i hopp att det kan blifva till gagn för många, meddela, att min dotter två år å rad några månader under hvardera året begagnat fru Hulda Strömbergs maltkuranstalt, Regeringsgatan 65, och därpå haft stor nytta.

G. Torelius.

Redaktör af Vårt Land.
— Att fru Hulda Strömbergs maltkur användts af tvänne af mina barn och därvid visat sig verkksamare mot tillfälligt kraftnedsättning och allmän svaghet än något annat i samma syfte an-littadt medel, meddelas härmed under förhoppning, att denna maltkur af all-mänheten omfattas med förtroende.

F. Hammarsten.

Hofpredikant.

»SMÅ GRÖNA».

Af den krukväxt, som benämnes Cinneraria, finnes en stor mängd varieteter. På mitt fröepack står: »Cinneraria er-nenta (hybrida). I Rang. Askört, blandade färger.»

Jag har upprepade gånger satt Cinnerariafrö. I blomsterböckerna står det, att Cinneraria skall behandlas lika med Calceolaria (toffelblomma), och jag har i allmänhet rättat mig därefter. Vid såden har jag dock, som vanligt, strött ett par nypor jord öfver fröet, och så skall man icke göra med Calceolariafröet. Burken med sin glasskiva öfver har jag haft stående litet in på ett bord vid ett soligt fönster. När man har att göra med Calceolariafrö, skall man vattna ytterst försiktigt, emedan plantorna vid uppkomsten äro så små, att de nätt och jämnt med blotta ögat kunna skönjas. Hufvudvillkoret är likväl att hålla dem vid måttlig fuktighet.

Vattningen verkställes lättast på det sättet, att den besädda krukan ställes i ett kärl med vatten. Då den blifvit lagom fuktig, upptages den. Alltså Cinnerariafröet, efter hvad jag vill minnas dock åtskilligt större än Calceolariafröet, bör vattnas försiktigt, men jag har aldrig brytt mig om att ställa krukan i vatten, utan har jag i det stället vid vattningen använt min lilla blomspruta och resultatet har varit godt.

FREJA-MAGASINET

C. E. LAGERSTRÖM

18 Humlegårdsgatan 18,
29 Drottninggatan 29,
18 Götgatan 18.

SIDEN

till blusar och garnering
i rikt urval.

När Cinnerariaplantorna först komma upp, äro de ganska små. Då man har sådana där småtingar att göra med är det mången gång till nytta och, i alla händelser, till nöje att ha ett mindre förstoringsglas. Man kan nämligen, med tillhjälp af ett sådant hos vissa frösorser — de som få föga eller ingen jordbefeckning — följa frönas utveckling från den stund, de börja gro. När Cinnerariafröet grött, kan man genom förstoringsglaset se, hurusom hvarje frö är försedt med ett litet fjunartadt bihang förmodligen för att bättre fästa den lilla grodden i mullen.

När jag vattnade de små nyuppkomna Cinnerariaämnena, jag måtte »blåsa» aldrig så försiktigt, hände det likväl då eller då, att en liten planta flyttades från sin plats, och »hälsade på» hos en granne. Med tillhjälp af den runda sidan på en hårnål och, i värsta fall, under det att jag med vänster hand höll förstoringsglaset för ögat, kunde jag dock ganska lätt flytta den lilla vilsekomna till rätta. För att först fröna, sedan de små plantorna skola kunna hållas vid »måttlig fuktighet», måste de ha några sekunders »duggregn» en eller ett par, ja kanske tre gånger om dagen, beroende på rum- och värme-förhållanden.

Redan medan plantorna ännu äro helt späda, synes det mycket väl, att de äro af olika slag i det att några äro af en djupare grönska, än de andra. Man bör icke så många Cinnerariafrön, ty de komma mangrant upp, om fröet är af god beskaffenhet. När man först måste skilja plantorna åt, går det för sig att en liten tid bortåt ha två eller tre plantor stående tillsammans (om burkarna äro något så när stora), men snart böra de planteras hvar för sig, om man vill ha kraftigare exemplar.

Jag har brukat så Cinnerariafröet samtidigt med annat frö i slutet af maj eller början ef juni. Sedan har jag sett af en blomsterbok, att man bör företaga en Cinnerariasädd vi början af juli och en annan i mitten eller slutet af september, och skola fröplantorna då blomma omkring ½ år efter säningstiden — jag har icke fått mina exemplar att blomma förrän efter ungefär ett år. Första sommaren haf bladen hunnit en ganska aktigningsvärd storlek, isynnerhet hos somliga plantor — bland de större bladen fanns där flere än ett, som täckte nästan hela min hand, d. v. s. till fingrarna. Det är bara skada att dessa första, kraftiga och vackra blad icke för alltid kunna fortleva. De blad, hvilka senare tillkomma, äro jämförelsevis obetydliga, men om allt gått väl, har man då i stället de täcka blom-morma att glädja sig åt.

Jag anmärkte här ofvan att Cinnerariaplantorna redan såsom späda, förete olikheter; så i fråga om sin grönska. Hos större exemplar framtråda skiljaktigheterna naturligtvis så myc-

Pälsverk

alla slag såsom pälsar, muffar, kragar, boor, mattor, fällar m. m. färgas, tvättas af

ÖRGRYTE

Kemiska Tvätt- & Färgeri-Aktiebolag,
GÖTEBORG

Obs.! Enda pälsfärgeri i Sverige.

Kongl. Hofleverantör Winborgs

Ättika
dagens
Makrillpastej

Hva' ä' de här?
 Jo, endast upplysning om att Visitkort, Stämplor, Siggill och Korta Varor — och alltid behöfver man någonting i den vägen — köpas bäst af
JOHN FRÖBERG, Finspong.
 Illustr. priskurant gratis, ej franko.

är emellertid ett gammalt rön. att de växter, hvilka ha' mer eller mindre vackra blad, antingen alldeles nakna blommor eller också ha endast ofullkomliga sådana.

En Cinneraria, hvars blad något litet skitade i blågrönt, fick himmeisblå blommor och en hos hvilken undersidan af bladen var hvitgrön och sammetsaktig, fick röda blommor — en tämligen simpel färg. Mina båda exemplar med vackraste »sammeten» — den blågröna och den grågröna — dogo. innan blomningstiden kom. Det var rätt ledsamt — jag hade varit så nyfiken på hurdana deras blommor skulle bli.

Det såges, att man, för att få kraftiga och rikt blommande Cinnerarier, måste nypa af de första blomstänglarna, så snart de visa sig — kanske gräller dock detta påstående endast drifhusplantorna. Jag har ej försökt mig på den »sporten», tror knapp, jag skulle ha' hjärta att förstora blommorna. Om Cinnerarierna trivas, äro de bland de tacksamaste blommor, man gärna kan ha' och äro outtröttliga att blomma.

Jag har haft mina Cinnerarier stående på bordet vid ett fönster med morgonsol, men under blomningstiden flyttat dem in — i soliga nejder». Cinnerarierna tycka om frisk luft och skola om sommaren ha' riklig vattning, samt åtminstone en gång om dagen besprutas med kylslaget vatten. Själva blommorna bör man akta för vattnet.

Hvar sak har sina skuggsidor, så äfven Cinnerarieodlingen. Det är vanligen ganska svårt att bevara Cinnerarierna från att angripas af bladlöss. Det erfordras en oafslätlig uppmärksamhet. Man bör dagligen syna blad, stjälkar och blommor och genast aflägsna de små, objudna gäster, som möjligen infunnit sig — låter man dem vara i fred, blifva de snart öfvermäktiga. De »små gröna» taga vanligen plats på undersidan af bladen, hvarföre man också bör vara särskildt angelägen att vid spritningen vända på bladen och bespruta deras avfugtsida — där blommor finnas, »kolonisera sig» bladlösen äfven på dessa och på deras stjälkar.

För den, som har endast en eller par Cinnerarier torde striden mot bladlösen ej vara så särdeles svår. Mina ögon ha' t. o. m. ett par gånger skådadt ensamma Cinnerariaexemplar, hvilka af sina ägarinnor förklarats aldrig ha' haft ondt af de små odjuren. Kanske ha' icke alla Cinnerariarter lika stor attraktionsförmåga! Det skulle vara nyttigt, att då Cinnerarierna äro unga, en eller annan gång strö några snuskorn öfver deras blad och öfver jorden i burkarna. Ett af de härofvän nämnda, lysande undantagen hade varit så behandladt. Också tror jag, att bladlösen ej trifvas riktigt bra, i hem, där rökning af tobak i någon form förekommer.

Troligen är det samma förhållande med blommor, hvilka odlas inomhus som det är med växterna därute under bar himmel, att, i fråga om skadedjur, hvilka angripa växterna och därigenom förorsaka människorna skada och besvär, somliga äro »olycksårs» eller hur man nu vill kalla det.

Och dock hafva säkerligen de »små gröna», äfven de, sin mission att fylla ganska vackra färger men slogo ej ut ordentligt, utan voro sneda och vinda. och mellan blommorna, (åtminstone var detta förhållandet med den ena af växterna), funnos små, gröna knoppar, hvilka alls icke tog sig bra ut, eller endast missbildningar. kan jag ej afgöra. Det

Carl Malmbergs HANDSKAR
 rekommenderas som
 — de bästa —
 Butiker: 45 Vesterlånggatan,
 5 Sturegatan,
 72 Drottninggatan,
 17 Drottninggatan,
 24 Södermalmstorg.
 Obs! Nya butiken 72:an.
 Carl Malmbergs Handskfabrik.

PÅ SOMMARNÖJET.
 (Konsonantförändringsgåta.)
 Med d: Hvad frun själf får göra sedan jungfrun packat ihop sina saker och gifvit sig af in till staden.
 Med f: Hvad herrn själf, som går och har tråkigt, får göra för att hålla kouraget oppe.
 Med p: Hvad unge herrn litigt nyttjar, när han öfvar sig i en viss sport.
 Med r: Hvad unga fröken plockar åt sin mamma när hon går och svärmar på höstsidan.
 Med s: En som söker att lifva opp hela familjen med att hålla serenader.
 Med v: Hvad den nya jungfrun genast får taga till, när hon ändtligen har kommit.
 SAGA.

Stomatol- * * * * *
Tandpulver,
Stomatol- * * * * *
Tandpasta,
 äga förmåga att rena tänderna samt bevara deras blanka naturliga utseende utan att angripa emaljen. (C)

LOGOGRYFEN: Snöhinder: Hindö, nöd, red, hinder, Rhen, Inn, Enns, rönn, is, snö, hin, hind, röd, siden, södern, ed, ris, hö, höns, Höder, ren, dö.
 ARITMOREMET: Diakonhem: ode, hon, med, Kina, make.
 DOLDA STÄDER: Reval, Riga, Trosa, Lund, Nora, Kalmar, Åbo, Bern.
 ANAGRAMGÅTAN: Vidar, Arvid, vrida.
 KVADRATGÅTAN: Kanik, Alida, Nipon, idole, kanel.
 HOPSKJUTNINGSSARITMOGRYFEN Solingen: fig. I: 1) Paris, 2) Natal, 3) Roxen, 4) Seine; fig. II: 1) Omega, 2) Ivrea, 3) Gelle, 4) Narva.
 LÄNGGÅTAN: Rättika: rätt, rätt, ätt, ättika, tik, Ik, Ika.

LITTERATUR-SIFFERGÅTA.

Den mellersta lodrätta raden bildar namnet själf gissa sig till. Äro författarinnornas på ett litteraturhistoriskt arbete. De vägrätt gissade, skola sedan ur dem bildas signaturer af andra författarinnor. Anvisning: Till lösningen däraf angifvas blott de mellersta lodrätta raden förekommande signaturerna till vänster.

1	9	10	3	8	5	—	9	11	1	—	9	10	10	—	9	12	—				
2	5	4	4	5	—	13	8	11	5	—	2	5	—	—	9	10	7	9	12	13	8
3	7	5	12	3	9	8	6	—	—	3	9	8	—	—	2	5	12	11	—	—	—
4	8	6	—	3	9	1	4	6	12	12	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	5	4	4	5	8	5	4	—	8	11	12	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—
6	8	9	10	7	5	10	5	—	9	12	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	10	3	10	10	—	9	4	—	8	11	12	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—
8	4	5	11	—	5	10	3	5	1	12	6	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—
9	5	13	—	13	8	11	5	4	—	—	5	4	—	9	12	—	—	—	—	—	—
10	10	6	11	11	9	4	2	6	4	1	12	—	7	9	12	—	—	—	—	—	—
11	11	9	4	—	—	6	7	5	11	11	3	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	11	—	5	10	3	5	8	—	—	6	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	8	6	4	—	5	1	6	2	5	10	9	2	8	1	—	—	—	—	—	—	—
14	5	7	5	4	—	5	1	9	12	—	8	11	9	—	11	—	—	—	—	—	—
15	—	9	—	2	3	—	3	4	—	9	—	9	11	6	13	—	—	—	—	—	—
16	7	5	12	1	8	11	9	12	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	5	—	4	9	8	9	1	9	12	7	5	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—
18	10	3	4	5	8	5	4	—	9	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	2	3	10	7	5	10	3	4	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	—	9	12	—	5	2	3	—	8	11	12	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—
21	8	11	3	—	8	11	3	—	8	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	9	10	4	5	11	9	4	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	8	6	12	9	10	10	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	12	13	8	11	12	6	9	8	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	7	5	12	—	1	5	12	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	4	—	8	11	12	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	11	5	13	12	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	—	—	—	12	—	3	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	9	8	8	9	10	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	5	—	9	10	5	3	—	9	4	5	13	—	1	—	6	—	—	—	—	—	—

Signaturer ur författarinnornas: 1) Sign. på känd förf., 2) sign. i Idun, 3) sign. i Iduns tidsfördrif.-afd., 4) känd sign., 5) sign. i Idun, 6) sign. i Idun, 7) sign. i Idun, 8) finsk sign., 9) känd sign., 10) känd sign. i Idun, 11) sign. i Idun, 12) sign. i Idun, 13) sign. i Idun, 14) sign. i Idun, 15) känd sign. i Idun, 16) känd sign. i Idun, 17) sign. i Idun, 18) sign. i Idun, 19) sign. i Idun, 20) känd sign. i Idun, 21) dansk känd sign., 22) känd sign., 23) sign. i Idun, 24) sign. i Idun, 25) initialer och sign., 26) initialer och sign., 27) logogryfsign. i Idun, 28) initialer och sign. af känd förf., 29) initialer och sign. af känd förf., 30) amerikansk känd sign.

Författarinnor: 1) Nutida förf., 2) nutida förf., 3) död förf., 4) död förf., 5) nutida förf., 6) nutida förf., 7) nutida förf., 8) nutida förf., 9) nutida förf., 10) nutida förf., 11) tillnamnet och sign., 12) förf., 13) död förf., 14) nutida förf., 15) nutida förf., 16) nutida förf. sign., 17) nutida förf., 18) nutida förf., 19) nutida förf., 20) nutida förf., 21) nutida förf. sign., 22) nutida förf., 23) död förf. sign., 24) nutida förf. sign., 25) nutida förf., 26) nutida förf. blott tillnamnet, 27) nutida förf. blott dopnamnet, 28) nutida förf. sign. i Idun, 29) död förf. sign., 30) nutida förf.

F. M. C.

Mitt femte, om det ensamt står, ej ens en fluga mättar;
 Om det en bokstaf får till hjälp, kan däraf bakas plättar.

Mitt hela bär en ädel kvinnas namn
 Och öppnar hvarje dag en huldrik famn
 För dem, som sargade i kampen, dignat
 På lifvets fält för smärtans skarpa skott;
 Och den, som där har hjälp och lindring fått,
 Dess höga namn, dess goda verk välsignat.
 CHARL. N—N.

Billig Julklapp!
Bomullsklädnigar
 i afpassade bitar å 8 meter, äkta färger, nya vackra mönster, som kostat 4 kr., bortslumpas af en händelse till 2: 50 pr styck.
Zederfeldt & Hansen,
 6 Observatoriegatan, Stockholm.
 Rikst. 2703. Allm. tel. 338.

TIDSFÖRDRIF
CHARAD.
 Mitt första är ett feminin af dåligt renommé;
 Om hon bland franska damer kom, de visst mitt andra skreko.
 Mitt tredje man på hvarje blad i hvarje bok får se,
 Och hör det från hvarenda mun, ja, ock från skogens eko.
 Mitt fjärde, om det ordnas väl på alla sätt och vis,
 Kan kvinnans kungarrike bli och mannens parad.

No. 4711
Rhein Veilchen
 (Rhen Violette).
 Aterger naturtroget violblommans doft.
 Försäljes af alla välsorterade parfymhandlande.

PUNKTGÅTA.
 Bilda af nedanstående ett ordspråk:
 Punkterna representera konsonanter och kommata vokaler.
 TORDIS UGGLA.
LÖSNINGAR
 TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 48.
 REBUSEN: Civilisation.
 CHARADEN: Röst-rätt.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA.
 O. W. O ve, o ve! hvilken poesil! B. E! lämpligt för oss. Returporto medföljde icke.
 SVEA. Förelaget välment, men naturligtvis nu alldeles olämpligt att införas i Idun.
 — — — — — Ja, om de äro af mindre vanligt slag och dito värde.
 MÅNGA SVENSKA KVINNOR. Det är, som man väl kan förstå, på intet vis den nya föreningens afsikt att konkurrera med eller uttränga föreningen »Röda korset», utan endast att systerligt stå den bi i människokärelekens tjänst. På detta fält kunna krafterna aldrig blifva för många, ty där är plats nog för allas offervilja.
 BIBETTE. Redaktionssekreteraren motser med nöje edert besök.
 PRENUMERANT I SKÅNE. Det är sannerligen icke värdt att vara så känslig »på andras bekostnad». För öfrigt få vi väl trösta oss och lefva äfven utan eder höga nåd.
 NYPONBLOMMA. Helt visst skulle »Lizzie i Stockholm» med nöje då och då genom Iduns spalter mottaga ett litet vänsvar från »Marta i landsorten», om nota bene de kunde bli en smula innehållsrikare och spirituella än sända profvet. Ty det är ej nog att rådbräka franska för att bli underhållande.
 GERDA. Som Ni finner, hade redan en annan insändare gifvit uttryck åt samma sak.
 F. B. Det är nu så trängt, i de få återstående numren för året, att vi anse bäst att dröja något; men strax på nyåret skola vi upptaga det viktiga ämnet till diskussion och då äfven införa Eder skrivelse.
 VESTA. Papperskorgen var tyvärr den enda, som kunde bereda utrymme.
 SIRIUS. »Vingar att direkt flyga ned i korgens famn!»
 U. S. H. F. P. För ett år sedan, omedelbart efter dödsfallet, skulle vi gärna ha uppfyllt eder önskan. Nu blir det för långt efter för oss som alltid söka följa med dagshändelserna.
 SENSI TIVA. — MARGRET. — MAC MILLAR. — H. SEATON. Goda ansatser, men dock för omoget att publiceras!
 R. E. Detta genast, det andra så småningom!

EXPEDITIONENS BREFLÅDA.
 »Y». Annonsen kostar kr. 3,60 pr. gång och införes när likvid ingått.
 »M». Kalmar p. r. Eder annons kostar kr. 2,70 pr. gång.

Flytande Silfver
Oöfverträffadt Silfverputsmedel.
 Rifver icke, nöter icke, men förläner däremot föremålen en garanterad ren silfverbeläggning med hög glans. Arbetet och kostnaden ringa. Pris pr flaska i 50. I Apoteken, Färg-, Parfym-, Specceri- och Bosättningsaffärer; i parti hos
WILH. BECKER,
 Kungl. Hofleverantör,
 5 Malmtorgsgatan 5,
 STOCKHOLM.

Husmodrar!
Spara
är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hushållspenning!
Huru göra en verkligt stor besparing? Jo, använd den i Edra hushåll Pellerins Margarin, Göteborg, som är bäst, dyrast och billigast!

Sparkasseräkning
5 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
8 Drottninggatan 8
Mynttorget 4 Drottningatan 102

Lämplig julklapp.
»Moster Emmas väfbok», 13 mönster med illustrationer till hemväfda trasmatior erh. mot 1 krona 85 öres postförskott från E. ANDERSSON, Bjärstad, Kudby.

Familjhomografen.
En apparat för förstoring och förminskning af ritningar, mönster och monogram på papper, tyg, trä m. m. Pris 12 kr. Inlyg och beskrifning mot porto.
Homografabriken, Stockholm.

Sluta upp med bråket
att insamla aska till tvätt. Begagna i stället

Lagermans Tvättpulver,
som har samma rengörande egenskaper och garanteras lika oskadligt som den finaste björkaska. — Säljes öfverallt. Ende tillverkare
Kraft-Tvål-Fabriken, Jönköping.
Prisbelönt senast vid Världsutställningen i Paris.

A. Wilh. Lindbergs
Pianoetablissement.
Stockholms äldsta pianoaffär, etablerad år 1856.
26 Regeringsgatan, Sthlm.
Allm. telef. 59 88. Telegrafadr. Piano, Sthlm.
Lager af flyglar, pianon och orglar från in- och utlandets förnämsta fabriker.

HYRJE SPARSAM HUSMODER
bör efterfråga
»UNIONS» »Crème» och
»Aptitgrädd.»
Tillhandahålles hos hvarje välsorterad Köpman.

Clara Fabriks

Stearinljus

»THE LANCET», London, den största medicinska Journal i världen, yttrar om Capsuloids:
»Capsuloids innehålla rent naturligt järn. Detta är en god metod att gifva in järn. Det är på detta sätt lämpligt för mogen och upptages lätt i blodet. Manga taga anstöt af haemoglobinmixturenas onsygga utseende. Capsuloids förete intet spar af sådan onsygghet, och det har uppenbarligen används stor omsorg vid deras beredning.»
»Blodbrist, bleksot och kroniska sjukdomar, isynnerhet dålig matsmältning, förstoppning samt kroniska bröst- och närvsjukdomar försvinna sålunda hastigt, enär nytt blod frambringas genom intagande af Capsuloids. Hos barn äro värkningarna ofta i ögonfallande. Capsuloids säljas endast ä alla apotek till 2.50 för ask.

Den, som behöfver siden, E. Spinner & C:i,
förr J. Zürers Sidenfabrik, Zürich.
Grundlagd 1825.

torde rekvirera prover af vårt med de sista nyheterna rikhaltigast sorterade lager i svarta, hvita och kulörta sidentyger till blusar, bal-, sällskaps- och promenad-toiletter.
Försändas direkt till privatpersoner meter- och styckevis till fabrikspriser.

Louis Roederer
Carte Blanche,
Grand Vin Sec.
Extra Dry.
Reims.

J. & F. Martell
*
**

VO
VSO
VSOP
VVSOP
Cognac.

KAFFE.
För vinnande af utrymme för ett större höstlager, utförsäljes under den närm. tiden
Cirka 5,000 balar
af utsökt goda kaffesorter, till följ. låga priser:
God Santos å 0,70, 0,90, 0,95, 1,00 pr kg.
1:ma Santos Plantage-Kaffe å 1,05 pr kg.
Extra 1:ma Kostarika å 1,10 pr kg.
Särskildt rekommenderas ett extra fint s. k.
Portorico Kaffe å 1,15 pr kg.
Prima Liberia å 1,08 & 1,16
Fint Javakaffe, utsökt godt å 1,18
Extra 1:ma Blå Java å 1,20
Kaffet sändes till landsorten mot efterkräf eller förut insänd remissa (minsta parti 10 kg).
Vid köp af hel bal om cirka 60 kg. levereras varan fraktfritt vid köparens närmaste järnvägs- eller ångbåtsstation.
Prof af samtliga sorterna erhålles franko mot 20 öre i frimärken.
Försumma icke att prova dessa verkligt goda och billiga Kaffe-sorter, hvilka ej äro att förväxla med de, som af andra firmor utbjudas under samma namn.
K. W. Karlberg,
Mästersamuelsgatan 10, Stockholm.
OBS! Fullt profenl. vara. Redbar beh.

Nyaste & finaste
Parfym
för hushåll
Perles d'or
Wilhelm Rieger,
Frankfurt
a/M

Inga Bröstkarameller
hafva hittills vunnit så stort och allmänt erkännande som
MUNKENS.
Begär därför alltid
MUNKENS
Bröstkarameller.
Partilager hos Hammarsten & Co., Stockholm.
Allm. t. 21 87. Rikst. 12 20.

AGRA MARGARINFABRIK,
STOCKHOLM,
levererar alltid kärnfärskt
Grädd-Margarin.

Allm. 8 68 47 86 Riks 1 79
Olaus Olssons Kolimport-A.-B.
Stockholm.
1:ma ANTHRACIT.
Hushållskol. Cokes. Briketter.

En praktisk och välkommen Julklapp är alltid en svart klädning. Köp en sådan i
MAGASIN NOIR,
3 Stora Vattugatan 3, 1 tr. upp,
ty där finnas svarta tyger från de enklaste till de mest eleganta.
Af Ylletyger frambållas:
Elegant Fantasietyg från 1: 50 till 9: 00. Arnyra från 2: 25 till 5: 35.
Engelsk Cheviot från 1: 25 till 8: 00. Genombrottna Tyger från 1: 85 till 9: 00.
Damkläde från 1: 50 till 18 00. Långrandiga Tyger från 2: 00 till 8: 00.
Fransk Caschemire från 1: 20 till 6: 00. Granit från 1: 25 till 4: 35.
Fasonerad Mohair från 1: 50 till 5: 00. Ischigan från 3: 50 till 4: 50.
Svarta Sidentyger
släta och fasonerade, från 1: 50 till 10: — pr mtr.
Presentkort till alla priser.
Prover portofritt till landsorten. — Lokalen öppen kl. 10—4.

KUNSKAP för ALLA,
svenske medborgarens oumbärliga uppslagsböcker,
utgifvas (från Albert Bonniers förlag och tillgängligt i hvarje bokhandel i cirka 80 häften å 25 öre och omfatta följande arbeten i nya, grundligt omarbetade upplagor.
I. Hofbergs Svenskt Biografiskt Handlexikon. Lefnadsteckningar öfver Sveriges namnkunniga män och kvinnor. Med 4,000 porträtt. } Ett medel till väckelse och kunskap.
II. Ekbohrns Ordbok. Förklaringar öfver 60 000 främmande ord och uttryck i vårt språk. } Ett medel till utvidgande af synkretsen.
III. Rosanders Den kunskapsrike Skolmästaren. Handbok i alla medborgerliga kunskapsgrenar. Med talrika teckningar. } Ett medel till utvidgande af vetandet.
IV. Cohrs' och Torpsons Geografisk Handatlas öfver jorden. 78 kartor i färgtryck, 116 statistiska kartor och planer. } Ett medel till njutning och glädje.
Hvarje häfte innehåller ett ark af hvar och en af böckerna I, II och III, eller ock två ark af två bland dessa och en karta ur handatlasen.
KOMMISSIONÄRER,
förmånliga villkor!
Skrif till närmaste bokhandel eller till förläggaren, Albert Bonnier, Stockholm.

En tesked
Mannamor, blandadt i en kopp varmt vatten, gifver en god och näringsrik morgondryck. Rådfråga Eder läkare!
Handelskemisternas utlåtnade tillhandahålles hos återförsäljare.
Aktie-Bolaget Carl G. Petterssons Konfektfabrik.

KRAMER & JAHNKE
Modemagasin
15 Birger Jarlsgatan, 1 tr., Stockholm.

Sv. Panoptikon
Stockholm.
* Största sevärdhet. *

Depositionsräkning
Räntegodtgörelse 5 1/2 proc.
Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank
Hufvudkontor: REGERINGSG. 1
Afdelningskontor: HÖTORGET 8.

Hernösands
Enskilda Bank,
8 Hamngatan 8.
Depositionsränta 5 proc.
Sparkasseränta 5 proc.
Upp- & Afskrifningsränta ... 3 proc.
Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.
Hushållsräkning 5 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Aktiebolaget
Sundsvalls Handelsbank,
Gustaf Adolfs torg 14,
godtgör å Sparkasseräkning 5 proc.
(G. 94245)

Göteborgs
Enskilda Bank
Brunkebergstorg 10 (Hotell Kung Karl).
Sparkasseränta 5 proc.

FÖRVARINGSFACK
uthyras af
AKTIEBOLAGET
STOCKHOLMS HANDELSBANK
8 Arsenalsgatan 8.

Sydsvenska
Kredit-Aktie-Bolaget,
Stockholm, Fredsgatan 24.
Afdelningskontor Götgat. 31.
(Fonder kr. 4,340,000)

Deposition 5 1/2 %
Sparkasseräkning 5 %
Upp- & Afskrifning 3 %
KNEIPP-BADEN BORG,
NORRKÖPING.
Vinterkurerna (1 sept.—1 juni) mycket verkamma.
(S. T. A. 67961)

Gustaf Nordquist's välkända
*** Konfektfabrik ***
50 Drottninggatan 50,
16 Hamngatan 16 (vid Kungsträdgården),
får härmed värdsamt rekommendera
al a sorters
Choklader, Konfektyrer,
Karameller m. m. m. m.
Julgrans-Konfekt, väl sorterad.
Lustigheter i Marzipan och
Choklad.
Allt till de billigaste priser i Stockholm.

Göteborgs Rex!
Erkändt bästa! Anställen jämförelse.